

Po pošti prejemati:

za
celo leto naprej 26 K — h
pol leta : 13 „ —
četrti : 6 „ 50 „
mesec : 2 „ 20 „

V upravnštvu prejemati:

za
celo leto naprej 20 K — h
pol leta : 10 „ —
četrti : 5 „ —
mesec : 1 „ 70 „

Za pošiljanje na dom
20 h na mesec.

SLOVENEK

Političen list za slovenski narod.

Naročnino in inserate
sprejema upravnštvu v
Katol. Tiskarni, Kopitar-
jeve ulice št. 2.

Rokopisi se ne vračajo,
nefrankovana pisma ne
vsprejemajo.

Uredništvo je v Seme-
niskih ulicah št. 2, I., 17.

Izhaja vsak dan, izven
nedelje in praznike, ob
pol 6. uri popoldne.

Štev. 182.

V Ljubljani, v soboto, 9. avgusta 1902.

Letnik XXX.

Računajo s porazom!

Dunajeka „Information“ je prinesla iz mlado liberalnih krogov nekaj »Stimmungsbericht« s Kranjskega. V njem beremo:

»Boj se bo nadaljeval, in pri volitvah, ki bodo sledile eventualnemu zaključku deželne zbornice — kajti do sprave in do mirnega delovanja v deželni zbornici ne bo prišlo — pri volitvah bo dosegel vrhunec. To bo odločilna bitka. Katoliško-narodna stranka bo vse poizkusila, da si pribori absolutno večino in s tem vlado v deželi. Mogoče je, da se ji to posreči in da bo kot bolj demokratična stranka zmaga v sedanjem uničevalnem boju. Ta zmaga bo pa najbrže le kratek čas trajala. Kajti v liberalni stranki je mnogo »kritih struj, ki pripravljajo programatične izpremembe, katere bodo dovedle do tega, da se brezdvomno nekoliko zastarela in postarna liberalna stranka demokratizira. Ko stopi ta mlada stranka na bojišče, bodo dobili katoličani sovražnika, ki jim bo dal brez dvoma več opravljanja, kakor Tavčarjeva skupina«.

Tako »Information«. Ne moremo si misliti, da bi bil znani urednik »Information« ta članek priobčil brez vladne vednosti. Zato pa imajo te vrste večji pomen, kakor navadno časnikarsko poročilo; one hočejo pot pokazati prihodnjemu razvoju ter že vplivati na bodočnost.

Mi iz njih najprej izprevidavamo, da se povsod računa z gotovo zmago katoliško-narodne stranke. Računa se s tem, da bo stranka vztrajala pri odločnosti in premagala deželno vlado in združene liberalce z obstrukcijo.

Dalje računajo tudi liberalci že s tem, da zna pri volitvah, katere morajo slediti zaključku deželne zbornice, katoliško-narodna stranka prodreti s popolno zmago ter vreči liberalizem ob tla.

Dalje se zdaj jasno uvideva, da je to, kar »Narod« piše o moči liberalne stranke, prazno govoričenje. Stranka je zastarela, trhla, brez prihodnosti.

Zato, da se reši neizogibne pogube, hočejo nekateri vreči sedanje vodstvo in je nadomestiti z novim, bolj demokratičnim življenjem, ki se hoče otresti grajščinskega hlapčevstva in zasebno-kapitalističnih elementov.

To zadnje je pa le tolažba brez realne vrednosti. V celi liberalni stranki ni človeka, ki bi imel toliko energije, da bi dvignil roko zoper Tavčarja in Malovrha. Ta dva bosta ostala na čelu liberalni stranki in jo bosta pokopala. Liberalstvo nima inteligentnega naraščanja, nima idej, nima organizacije, nima vzorov. Po deželi so liberalci večinoma npravo propale eksistence, katere zaradi svoje umazane preteklosti ne morejo v katoliško stranko, ali pisarji ali pa ljudje, katerih sebičnosti je katoliško-narodna stranka postavila gotove meje, ali pa nemškutarji. Kar je ljudstvu koristnih naprav, so skoro vse v katoliško-narodnih rokah, liberalizem si je pa prihodnost zaprl s tem, da je besno podiral vse demokratične naprave. Tako jasno so liberalci pri vsem boju proti ljudski organizaciji kazali zasebne egoistične samopridne namene liberalizma, da jih zaničuje vse, kar demokratično misli in ima srce za ljudstvo.

Zato je demokratiziranje te stranke nemogoča stvar, dokler se ne vržejo vsi, kateri jo zdaj vodijo.

Zato pa v liberalni stranki ni potrebne moralne sile. Zato bo šla — ad inferos.

Razgreta domišljija.

Po vsej deželi se kaže mogočen vtis obstrukcije v deželni zbornici. Vsa javnost stoji pod tem vtiskom. Kat-narodni somišljeniki so se povsod dvignili, in zlasti v tistih maloštevilnih krajih, kjer so še ječali pod terorizmom kake propale liberalne klike, čutijo pogum in se pripravljajo na boj, ki bo pomagal to družbo s sedežev vključ vsem vladnim zahrbtnim in javnim podporam.

Tudi grožnje, da ljudstvo ne bo dobilo nič podpore od deželne odbora, jako malo vplivajo na ljudstvo. Saj vsi vedo, da se bo vsaka krivica maščevala nad ono stranko, katere v deželni odboru nalašč zavira redne podpore. Vsi vedo, da se doklade pobirajo. Torej je denar tukaj. Ako deželni odbor neče razdeljevati tega denarja, mora denar pa ostati. Ko dobi naša stranka deželni odbor v roke, bo moral torej tisti denar v blagajni biti, o katerem zdaj »Narod« s tolikim veseljem piše, da ga ne bodo dobili vodovodi, vinogradniki itd.

Ko se oziramo nazaj na polemiko, ki se je razvila po obstrukciji, ne moremo si kaj, da bi se ne pečali z nekim člankom, ki ga

je prinesel »Neues Wiener Tagblatt«. Nismo takoj reagirali nanj, ker je za našo stranko pravzaprav popolnoma brez pomena, kaj piše ta list, ki je med judovskimi najbolj judovski in ki ima vpliv samo v najbolj starokopitnih krogih zastarelih in v mišljenju zastaralih liberalcev.

Tu je neki liberalec podal svetu »jasno sliko sedanjih naših razmer«. In »Narod« je natančno vedel poročati, da je pisal ta članek »poslanec kranjskega nemškega veleposestva«. Ker sta slovenska in nemška liberalna kluba v resnici ena sama stranka in ker »Narodovci« krogi z Nemci vred skupaj krpajo svojo politiko, moramo pač »Narodu« verjeti in reči, da je to neumnost spisal poslanec kranjskega nemškega veleposestva. To si je treba zapomniti, ker je ta veleposestnik pokazal, da so se naši Nemci po občevanju z »Narodovci« navzeli tudi vseh nečednih lastnosti, katere imajo pristaši te stranke, pred vsem njihove brezobrazne lažljivosti. Tu pribijemo poglavitne budalosti iz onega članka.

Prva budalost: »Klerikalci« so l. 1895 stavili pod patronanco barona Heina Nemcem ponudbo za zvezo v deželni zboru.

Kolikor besedi, toliko laži. Res je marveč, da so »klerikalci« pod patronanco barona Heina stavljeno jim ponudbo l. 1895 odklonili, ker niso hoteli žrtvovati svoje narodne časti. Res je nadalje, da so naši liberalci svojo narodno čast — če so je kdaj kaj imeli — brez pomisleka vrgli Šveglju pod noge. To je bilo l. 1895.

Druga budalost: »Dr. Šusteršič je pred državnoborskimi volitvami pl. Körberju obljubil, da mu dá na razpolaganje klub 30 poslancev, da ga bo vlada podpirala pri volitvah.«

Preneumno! Normalno mislečemu človeku je neresničnost te trditve na prvi pogled jasna. Kje pa je Šusteršič pred volitvami (!!) imel neki klub 30 poslancev? On takrat niti poslanec ni bil. In kje, kako bi on mogel razpolagati s 30 (!!) poslanci? Naj vendar »Narod« pove, katerih 30 poslancev je to bilo — morebiti sta tudi Tavčar in Plantan vmes! Take budalosti si izmišlja razgreta liberalna fantazija, ko je liberalcem valed strahu pred katoliško narodno stranko skopnel ves razum, katerega — to je tolažilno zanje, — niso sicer mnogo izgubili, ker ga že prej mnogo imeli niso.

In to pisarijo liberalci, ki javno prizna-

vajo, da so se popolnoma prodali vladi — za drobtinice poslancev!!

Tretja budalost: »Dr. Šusteršič škofa komandira«. Ta je sicer neumna, ampak nova ni. To pesem vedno godejo. A dr. Šusteršič škofa ravno tako malo komandira, kakor dr. Tavčar. Dr. Šusteršič je predsednik vodstva katoliške narodne stranke in načelnik ljublj. katoliške polit. društva. Kot tak ima gotovo primeren vpliv na politiko, kolikor mu ga katoliška narodna stranka daje. Stranka je pa od škofa popolnoma neodvisna v vseh vprašanjih, ki niso strogo verskega značaja. V veri nam je odločilna beseda škofova, ne pa beseda Tavčarjeva. Taktike pa škof stranki ne vsiljuje nikake, ampak jo prepušča poslancem. Škofa naj torej liberalci pustijo v miru. Za politiko katoliške narodne stranke v deželni zbornici je odgovoren klub. Prav nesramno je, da se zaletujejo pri vsaki priložnosti liberalci v škofa. Tako je, liberalna gospoda, ki vedno denuncirate našega blagega nadpastirja na zgoraj. To je sicer delo, vredno liberalne časti in liberalnega moštva, — a za to nesramnost bodejo denunciantje želi zasluženo plačilo. To jim garantiramo.

Tako tudi »Alliance Israélite«, h kateri se zatekajo čedni kranjski liberalci po pomoč, ne bo mogla ustaviti popolnega poloma slovensko-nemškutarskega liberalizma. Tudi »N. Wiener Tagblatt«, glasilo juda Szepsa, bo nekega dne s kislim obrazom poročal, da je njegovim prijateljem na Kranjskem odklenkalo.

Razdelitev mandatov za štajerski deželni zbor.

Graški nemško-nacionalni list je na podlagi statističnih podatkov izračunal, da pripada graškemu mestu — enajst mandatov. Računal je ta list tako-le: Štajerska šteje 1,356,058 prebivalcev, Gradec sam 138,370; volivcev v deželi je 120,636, v Gradcu 11,284; od 14,096,503 K direktnega davka odpade na glavno mesto 4,380,510 K, od indirektnega v skupnem znesku 2,380,510 K pa 515,176 K. Štajerska ima 60 izvoljenih poslancev. Po razmerju prebivalstva jih odpade torej na Gradec 6, po direktnih davkih 18, po indirektnih 12 in po številu volivcev 7. Povprečno ima torej Gradec pravico do 11 poslancev.

»Grazer Volksblatt« je pa na podlagi tega ključa izračunal število kmečkih mandatov, katerih je doslej le 23. Od 60 man-

LISTEK.

Posebne rastline.

Prav posebne rastline imamo na Kranjskem. To vedo botaniki prav dobro, in iz daljnjih krajev prihajajo k nam, da si pridobijo vsaj par eksemplarov naših redkih rastlin za svoje herbarije. Tudi rastline označajo slavo naše dežele.

V zadnjem času so se prikazale pri nas prav posebne rastline. Toda silno dvomimo, da bi baš one kaj pripomogle k slavi naše dežele, dasi jih nekateri, tudi prav posebni »botaniki«, prešajo v svojih herbarijih. Te posebne rastline rastejo ravno sedaj v času najhujše vročine in so poleg kislj kumar edina rastlina, s katero se sedaj pečajo časnikarji. Navzlic temu pa, da rastejo sedaj v največji vročini, ali pa morda ravno radi tega, ljubijo te čudne rastline vlago.

Zato pa ne sme še nihče misliti, da so tiste tako posule »moko cvetoče rožice poezije«. Nikakor ne! Rastejo in cvetejo tam, kjer jim začnejo prilivati s pivom in vinom. Takrat zrastejo strašno visoko. Kakor hitro pa se to prilivanje neha, že vsahnejo.

Osobito se boje te rastline, da bi se jih dotaknil kat. narodni deželni poslanec gosp. Jaklič. Kakor hitro se ta poslanec približa taki rastlini, rastlina hitro izgine in ni je več. Čudno! Tembolj čudno, ker imajo te rastline ravno po g. Jakliču ime, zvejo se namreč: Nezaupnice poslancu Jakliču.

Znana mimosa pudica, ako se je dotakneš, skrči liste, toda ta nova prečudna rastlina, kadar se je ima dotakniti poslanec Jaklič, pa kar popolnoma izgine. Botanično čudo!

Toda tudi, ako se zanjo pobriga kak katoliško-narodni časnikar, ima ta rastlina čudno navado, da kar izgine. Pravijo, da se je v

ravno vladajoči hudi vročini ob primerni vlagi pojavila v naši deželi parkrat, toda videl je ni še nihče razun tistih, ki trdijo, da so ji pomagali na svitlo.

Trosijo se po mestu in deželi govorice, da imajo sedaj vse eksemplare te cvetke, kolikor se jih je do sedaj pojavilo, po uredništvih liberalnih listov. Tam jim prilivajo in jih goje, kakor se goje tiste znane prve vijolice in uredniški zvončki sredi decembra. Do take slave so se povspele te rastline! To pa je tudi vsa njih slava.

Eden izmed liberalnih listov, »Sl. Nar.« namreč, pričel je celo popisovati te rastline, on nam pripoveduje, katerih peres te rastline nimajo, kateri učitelji teh nezaupnic niso podpisali. Katera peresa pa te rastline imajo, imen učiteljev, ki so te čudne nezaupnice res podpisali, tega nam pa »Slov. Narod« ne pove. In vendar bi bilo dobro, da bi jih izvedeli, ker sicer bi vendar morali prištevati

te rastline onim, o katerih govore bajke. Podobne so tudi res nekam tistemu čudnemu korenju, o katerem pripovedujejo, da je tam, kjer se je pričel gibati, bilo zlato, kajti tam, kjer se gibljejo nezaupnice, bilo je pivo in vino. Tudi širše občinstvo ima pravico, da izve za liste teh rastlin.

Toda do danes smo v čudnem položaju, da strašno veliko beremo o teh rastlinah po liberalnih listih, da pa rastlin samih ni še videl nihče, posebno ne tisti, kateremu so namenjene.

Nezaupnice, katere se ne določijo ti-stemu, komur so namenjene, to so posebne rastline, katere rastejo samo po liberalnih livadah. Mi imamo poseben prostorček, kjer jih včasih omenjamo, kotiček za liberalce, toda videli teh rastlin do danes še nismo. Morda prilezejo sedaj na svitlo. Ako se to zgodi, popisali jih bomo takoj.

datov odpade na deželo brez mest po razmerju direktnih davkov 51% ali 30,6, po razmerju prebivalcev 73% ali 43,8, z ozirom na število volivcev 80% ali 48, ter po razmerju indirektnih davkov 62% ali 37,2 mandata. Poprečno pripada torej deželi po ključu nacionalnega „Tagblatt“ štiri deset mandator. Ostala mesta razun Gradca imajo pravico do 9 mandator. Nova splošna kurija mora dobiti po obstoječem državnoborskem volivnem redu 11 mandator, virilisti so pa trije.

Ker tudi „Tagblatt“ popolno prezira privilegirane kurije, veleposestvo ter trgovsko in obrtno zbornico, jih opusti tudi „Volksblatt“, in se torej razdele mandati deželnega zbora štajerskega, kot sledi: virilisti 3, mesta in trgi 20, kmečke občine 40, splošna skupina 11, torej skupaj 74 poslancev. Ta razdelitev je povsem napredna, pravična ter odgovarja na celi črti „Tagblattovemu“ ključu. In vendar nemškimi nacionalcem nikakor ne gre v glavo, kako morejo kmečke občine zahtevati pomnožitev mandator.

Priprave za deželnozbornske volitve na Moravskem.

Izvrševalni odbor mladočeške stranke na Moravskem je imel včeraj svojo prvo meritorno sejo v zadevi volitev. Po rešitvi strankinih notranjih zadev je predlagal posl. dr. Stransky, naj se za prihodnje deželnozbornske volitve sklene kompromis s staročeško-narodno stranko. Po daljši razpravi o tem predlogu se je sklenilo: Izvrševalni odbor mladočeške stranke pritrjuje nadaljnemu sodelovanju s staročeško stranko za deželnozbornske volitve. Izvrševalni odbor se nadja, da se doseže v zadevi kandidatur popolna edinost mej obema strankama. — Sklepu staročeške stranke, naj bi se pritegnila h kompromisu tudi katoliško-narodna stranka, izvrševalni odbor ni pritrdil. Vzrok za to svoje postopanje bo odbor navedel v svojedobnem volivnem oklicu. Za slučaj pa, če Staročebi vztrajajo pri zahtevi po kompromisu s katoliško-narodno stranko, bo mladočeška stranka prisiljena, da tudi s Staročehi ne sklene volivnega kompromisa. — Od Staročehov je torej sedaj odvisno, na katero stran se bodo nagnili. Da bi šli z liberalci proti katoliškim rodnim bratom v prid liberalizmu in nemštvu, skoro ni misliti, vendar je pa položaj sedaj že tak, da se katol. narodna stranka tudi sama ne boji nastopa z lastnimi kandidati.

Nov načrt francoskih frama-sonov.

Po soglasni sodbi francoskih katoliških listov je sedanja gonja francoske frama-sonske vlade šele pričetek onega velikega naskoka, ki ga nameravajo tripični bratje na katoliško cerkev na Francoskem. Ti elementi so namreč sklenili na nekem letošnjem shodu, da se mora v zbornici izposlovati zakon, ki bi prepovedoval krst vsakomur, ki še ni dopolnil 20. leto. Izpeljava tega zakona je seveda nemogoča, ker bi katoliški stariši brezdvomno poskrbeli, da prejmo njih novorojenci sv. krst, vlada bi se pa z njim gotovo še bolj urezala, kakor se je s kongregacijskim. Kakih posebnih posledic bi torej ta zakon ne imel, četudi se uveljavi in čeprav bi slavilo frama-sonstvo velik triumf. — Sicer pa upajmo, da se to ne zgodi še tako kmalu. Sicer je Combes zmožen tudi za tako delo, ker ga ničesar bolj ne veseli, nego če more katoličanom zadati kak nov občuten udarec, toda mera njegovih divjanj bo prej polna, predno bodo mogli frama-soni izvesti svoj veliki načrt.

Papeževa nunciatura v Carigradu.

Iz Carigrada brzojavljajo nemškemu listu „Germania“, da se diplomatski krogi mnogo pečajo z vprašanjem glede ustanovitve nunciature v Carigradu. Iz Vatikana, pravijo, so nekako bolj zaupno vprašali vse velesile, kako stališče bi zavzele napram papeževemu nunciju v Carigradu. Iz došlih odgovorov je posneti, da Rusija ter Francija ne bota pospeševali rešitve tega vprašanja, njima se brezdvomno pridruži tudi Italija, ki sploh ne vidi rada, da se kakorkoli razširja vpliv Vatikana. Nasprotno bo pa podpirala načrt Avstro-Ogrska ter tudi Nemčija ne bo povzročala nikakih težkoč. Vkljub temu se pa v diplomatskih krogih domneva, da bi čisto

dubovniško stališče nuncijske imelo v Carigradu premalo vpliva, ker v Turčiji, kot znano, kaj izda le odločna moč zunanjih vlad.

Poraz socialnih demokratov v Marzliju.

Francosko pomorsko mesto Marzlije je prišlo pred osmimi leti pod izključno socialno demokratsko oblast. Prebivalstvo je z največjo nejevoljo prenašalo težki jarem, ki mu ga je nakladal socialistični mestni zastop z zloglasnim županom dr. Flaissiers-em na čelu. Leta 1900 so se vršile zopet volitve v občinski zastop, a vršile so se tedaj tako gorostasne nerednosti, da je upravno sodišče bilo prisiljeno, razveljaviti osem mandator in razpustiti mestni zastop. Dne 27. m. m. se je vršila nova volitev. Že pri prvi volitvi so prodrli štirje nasprotniki socialnih demokratov, vsi ostali kandidati te stranke so pa prišli v ožjo volitev. Pri tej volitvi je zmagala protisocialistiška lista s 36.179 proti 27.911 glasovom. Vseh 36 mandator so dobili tedaj nasprotniki dosedanjega režima. Najlepše pa je to, da je pogorel s svojim vplivom tudi znani Brisson, ki kot pogorelec v Parizu zastopa Marzelj v parlamentu in ki je šel v ogenj za socialne demokrate.

Sagasta odstopa.

Liberalni španski ministerski predsednik Sagasta se je konečno vendar naveličal ministirovanja; bila je, kakor je nedavno izjavil, zanj ura miru. V Madridu se splošno sodi, da mu bo nasledoval sedanji notranji minister Moret. — No, čas je že, da Sagasta napravi prostor kakemu drugemu možu. Dne 21. m. m. je dopolnil 75. leto in od leta 1872, ko je prevzel vodstvo Malmpevega kabineta, je bil nič manj kot osemkrat ministerski predsednik. V dobi 22 let, odkar je prevzela vlado španskega kraljstva kraljica-vladarica Kristina, sta se v ministerskem predsedstvu redno menjevala samo konservativni Canovas in liberalci Sagasta. Bližnji pokoj pa žele Sagasti konservativci in liberalci; prvi zato, ker je Sagasta liberalci od nog do glave in orodje frama-sonov, poslednjim je pa postal v zadnjem času premalo liberalen. Sagasta je sicer izvel civilni zakon, pričel gonjo proti redovom ter skušal temeljito premeniti pogodbo z Vatikanom, toda vse to se zdi frama-sonom premalo. Imeti hočejo na krmilu moža, ki bo v tem oziru „liberalnejše“ postopal. Opomniti tudi treba, da je bila Španija ravno za Sagastove vlade ob zadnje naselbine in s tem izgubila veljavo velesile.

Politiške reforme za Transvaal.

V Witwatersrandu so se zbrali, kot poročajo iz Johannesburga, dne 3. t. mes. ondotni delavski voditelji, da se posvetujejo o sestavi in izvedbi političnih reform za Transvaal. Program, ki so ga izdelali v tem oziru, je zelo obširen in obsega naslednje točke: 1. Volivna pravica za vse belokožce, ki so dopolnili 18. leto; 2. obdavljenje vseh rudnikov brez ozira na poplave; 3. enaki volivni okrajji po razmerju vsega belega prebivalstva; 4. vse volitve se morajo vršiti na en dan, ki naj bo narodni praznik, in v dosego čistih volitev morajo biti ta dan zaprta vsa podjetja. — Nadalje so določili sledeče: tajna volitev, odškodnina članov vseh legislativnih zastopov; voli naj se tudi prva zbornica. Uvede naj se na vsej črti osemurni delavnik, uvede tovarniški zakon, skrbi za varnost in red v rudnikih. Določi naj se minimalna plača za bele in črne ter odločno prepove poraba azijskih ali avstralskih priseljencev pri rudnikih in drugih podjetjih. Zborovalci so sprejeli v svoj program še več podrobnih določil glede zboljšanja delavskega in splošnega položaja, vidi se pa, da so pri zboru imeli večino angleški elementi, ki so se le mimogrede ozirali na interese domorodcev-Burov.

Iz brzojavk.

V državnem proračunu za leto 1903 bo več novih zahtev naučne uprave in trgovinskega ministerstva. Vkljub temu se sodi, da se pokaže prebitek. — Odločen protest proti zatvoritvi kongregacijskih šol je sklenil v svoji zadnji seji generalni svet departementa Nantes. S 34 proti 8 glasovom je vkljub ugovoru prefekta sprejel

izjavo, v kateri se odločno protestira proti samovoljni zatvoritvi kongregacijskih šol. Soglasno se je sprejel predlog, naj se zopet otvorijo šole, ki prosijo otvoritve. Senator Pontbriand je dejal, da treba posaditi vlado na zatožno klop. Konečno je generalni svet dovolil 5000 frankov podpore pomoči potrebnim redovnicam. Prefekt je že pričetkom razprave ostavil sejo. — Nemška carinska komisija završi danes prvo branje carinskega načrta. Potrebnovala je za to delo sedem mesecev in 100 sej. Sedaj preostaja še drugo branje v komisiji in drugo v zbornici. — Srbska skupščina se je soglasno odrekla dnevninam, a le za dobo sedanjih počitnic, ker je zasedanje samo odgodeno in ne zaključeno. — Krüger se ne povrne v Transvaal. — Angleški kabinet je preosnovan. Včeraj je imenoval kralj nova ministra Walaronda in Austen-Chamberlaina. — Korupcija v Italiji. Casopisje dolži poslance Poli, Pantaleoni in Corinaldo, da so dobili vsak po 100.000 lir za posredovanje pri Banco Sconto za neko zvezo, valed katere ima ta banka 10 milj. lir škode. — Albanci napadli srbsko cerkev. Kakih 200 Albancev je udrlo v srbsko cerkev v Ramlingu, porušilo oltar ter uropalo vse dragocenosti. Isto se je zgodilo s cerkvijo v Sipaznici. V Prizrendu je 300 oboroženih Albancev zasedlo vse krščanske hiše. Prebivalci jih morajo oskrbovati. Turški mutešarif v Pristini je izjavil, da ne more (!) ničesar ukreniti. — Angleški kralj narodu. Kralj Edvard se v posebni proklamaciji z včerajšnjega dne zahvaljuje prebivalstvu cele Vel. Britanije za simpatije, ki mu jih je izkazovalo tekom bolezni.

Kako je lev grivo stresal.

Iz Srednje vasi v poljan. dolini, 6. avg. Že lansko jesen, ob času deželnozbornskih volitev, so liberalci sklicevali nekaj shod v Srednjo vas pri Poljanah. Toda tem sklicateljem godilo se je kakor tisti ženi, ki je rekla »Vse za peko imam pripravljeno, samo moke ni«. Bilo ni ne zborovalcev, ne govornika, in ne — shoda. Po tem izjavljemem shodu so si naši liberalci oddihovali nad pol leta. Pred enim tednom pa dobijo nov pogum in njihova zvezda dr. Tavčar skliče v »Sl. Narodu« ljudski shod dne 3. avg. v Srednji vasi pri »Anžonovcu«.

Vseh zborovalcev bilo je navzočih krog 150 Zanimivo, za liberalce pa pač žalostno je, da je bilo iz cele poljanske doline navzočih le krog 22 »pobožnih liberalcev«, kakih 25 pa so jih nabobnili iz Skofje loke, Kranja, Ljubljane in iz Žirov; vsi drugi so bili naši volilci, navzoči kot neka kontrola, da bi nas liberalci potem ne nalagali, ko liko sto in sto ljudi je bilo na shodu. Kaj ne, to je bil imeniten shod? Iz treh mest in dveh delov Kranjske dežele skupaj spraviti krog 50 ljudi, to je orjaško delo, ki bi ga drug ne zmogel nego »lev z grivo!« Tukaj je dr. Tavčar uvidel, da zemlja poljanske doline ni ugodna za plesnivo liberalno seme, in še to, kar obzeleni, je sam — plevel. Prav nič se ne motimo, če rečemo, da je liberalni »lev« s tem shodom pri Poljancih popolnoma kapituliral.

Ko je prišla shodu zaželjena ura, videti je bilo liberalške strahovito poparjene. Videli so, da če bi se bili šteli po trikrat, jim bi večina še skoro ne bila zagotovljena. Od vseh strani pa so se žule šaljive opazke. Nekdo je rekel: »Dvorišče ni za Tavčarjev shod, ker je preveliko ali pa je premalo zborovalcev«. Nato s ponosom stopi na oder dr. Tavčar, in potolaži sebe in svoje s tem, da je dež kriv tako majhne udeležbe. Če pa bi bilo lepo vreme, bi bilo naših volilcev prišlo toliko, da bi prav lahko napolnili tri taka dvorišča, in vsi liberalci od Žirov do Kranja bi se bili izgubili kot kapljica v morju. Pogumno se proglasi Tavčar kar sam shodu za predsednika. Naši so zahtevali, da naj se predsednik voli. To ga je spravilo v silno zadrego; par minut premišluje in pride do srečnega izgovora, da shod sklicuje »Slovensko društvo«, in se zopet polasti predsedništva. Takoj ko svoj govor začne, čujejo se klici: »Dol ž njim! V vodo ž njim! Voda je njegova, ljudstvo pa ne!« Liberalci sami ne vedoč, kaj bi storili, da bi se njihov govornik ne zmotil, so takoj nastopili surovo, pripravljeni na pretep in ljut boj, in so planili besno nad naše. Kot liberalen junak se je skazal dr. Tavčarjev brat »Cvelfar«, ki je enega naših udaril po ustih, da je takoj krvavel. Da se ni vnel hud ljuti boj, na katerega so bili liberalci pripravljeni, zahvaliti se je potpežljivosti in previdnosti naših. C. kr. komisar in podvojena žandarmerija se pri tem ništa ganila. Ves čas med govorom čuli so se dr. Tavčarju neugodni klici. Srdito je gledal, ko je videl krog sebe tako malo svojih

podanikov, študentov, komijev in »škricev«. Brez dvojbe z njegovim govorom še njegovi zvesti podaniki niso bili zadovoljeni, ker pogreval je le staro godljo. Niti ene koristne misli ni povedal, niti enega stavka, ki bi se povzdignil nad navadno liberalno zabavljanje! Mi se temu pač ne čudimo, ker le predobro vemo, za kakšno delo je on edino sposoben. Najbolj so si poslušalci zapomnili, ko je v svoji navdušenosti rekel: »Ne verujte smrdljivemu »Rodoljubu!« Tako pametne in resnične on še ni izpregovoril. Hej liberalci! Posnemajte svojega mojstra in proč z »Rodoljubom!«

Za dr. Tavčarjem nastopi C. Pirc. Ta pa je že imel malo poslušalcev. Po samotnem dvorišču so ljudje stali v gručah in imeli svoje pogovore. Le nekaj »pobožnih liberalcev« je zijalo govorniku v obraz in vmes nekaj takih, ki o ljudskem shodu imajo toliko pojma, kot otrok, ko vstopi prvičkrat v šolo. Nekdo je rekel: Ta pravi, da je on ta parva gosposka, pa je še za ta zadnjo pre-(pameten)!

Najlepši pa je bil konec, ko dr. Tavčar predloži neko resolucijo kot nezaupanje gosp. dr. Brejcu. Vzdignilo se je samo 40 rok. Predsednik pa konstatira: »Sprejeto!« Ali ni 110 več kot 40? To je znamenje, da so liberalci strahovito z malim zadovoljni. Sreča dr. Tavčarja, da je shod o pravem času zaključil, kajti ženske so že imele svojo sejo, pri kateri se je soglasno sklepalo, da ga vržejo z odra.

Rekli smo, da so liberalci z malim zadovoljni, in to je popolna resnica. Kajti »Sl. Narod« hvali ta shod kot dan »slovesne njihove zmage« v poljanski dolini, v resnici pa se je dr. Tavčar s tem shodom pred vso poljansko dolino blamiral.

Predstava z govorom.

Iz Jarenine 6. avg.

V nedeljo, t. j. 3. avg. priredila je zveza mladeničev veselico z diletantsko predstavo »Sanje«. Predstavljala se je tudi idila »Na senočeti«, katere je provzročila veliko veselja in smeha. Na obrazih ljudstva, katerega je bilo vkljub toli deževnemu vremenu sila veliko, sevala je občuteni zadovoljnost in smehljajoča radost. Navduševal ga je s krepkimi besedami govornik dr. g. Ant. Sparlj, povdarjajoč vzajemnost in bratsko ljubezen med slovenskim narodom. Predložil nam je v luči vere slovanska brata sv. Cirila in Metoda, njuna dela in požrtvovalnost. Pokazal je tudi pravo pot, po kateri sta korakala sv. brata-junaka v blagor in srečo Slovanov, ter priporočal nam ne razpor v hiši naši, marveč mir in ljubezen v burnih današnjih bojih. Ljudstvo pa je zaorilo svoj krepki »Živio« v znak resnične zavesti. Bilo je veselo in vse radostno. Da ste videli naše mladenčje navdušeno stati in poslušati še govornika in prednasatelja Fr. Sokola, kmečkega sina in res sokolovega nastopa, čudili bi se jim. Mirno so slušali, a koncem so pozdravili prav po fantovski svojega vodjo. Hrumeč so pozdravljali nastop igralcev podučljive igre »Sanje«. Dramatični junak Vinko (Fr. Sparlj) je igral tako izborna, da je nemogoče pričakovati boljše izpeljave od kmečkega fanta. Imenitno je izvršil svojo nalogo angeljski zbor s krasnim petjem. Nepridakovano je rešil svojo nalogo hudobni duh in pohvalno dijaški krog in slaba tovarišja. Ljudstvo je občudovalo divno igranje. To je pripoznanje zato, da naša mladina čita mnogo in se zanima za dobro. Močno nas je ganilo tudi lepo ubrano petje krepkega zbora. Tu si čul sopran, kakoršnega moraš iskati po več mestih. Srce nam je veselja igralo, ko smo videli tako izvežbano mladino pred seboj.

Moška in ženska podružnica sv. Cirila in Metoda v Kamniku.

Iz Kamnika 7. avg.

Velika vrtna veselica, katero ste priredili podružnici v nedeljo, dne 3. t. m., vspela je nad vse nepričakovano dobro v korist prekristne družbe. Imela je namreč 826 K 16 v. dohodkov, stroškov za prireditve veselice 144 02 K; torej čistega dobička 682 kron.

Odbor obeh podružnic sklenil je 600 K porabiti v ta namen, da si pridobi novih pokroviteljev oziroma pokroviteljic. Glasovalo se je za gosp. Niko Zadnikarja, višjega živinovozdravnika, nadalje za gospo Marijo Fischer, predsednico ženske podružnice in gospo Ano Kravtovo. Zvale!

Ostalih 82 K sem pa na željo odbora naložil v tukajšnji okrajni posojilnici in hranilnici za toliko časa, da se svota poviša na 200 K in si s tem pridobi moška podružnica zopet kakega pokrovitelja.

Kljub neugodnemu vremenu se je vršila veselica veselo in v splošno zadovoljnost. Pripomniti pa moram, da bi veselica ne imela tako izdatnega vspeha, ako se ne bi naše dične gospe in gospodične tako marljivo trudile in žrtvovale vse svoje moči naši

prepotrebni družbi sv. Cirila in Metoda. I slavnostni govor i deklamacija sta navdušila poslušalce. Pozabiti pa tudi ne smem našega sl. pevskega društva „Lira“, ki sedaj pod spretnim pevovodjem g. P. Gorjupom zopet vrlo deluje in katero je zlasti s svojima mešanima zboroma ocharalo navzoče ljudstvo. Godba pod kapelnikom g. Vaničekom pa je marljivo svirala mej posameznimi točkami veselice.

Bog živi kamniške narodnjake in narodnjakinje!
Blagajnik.

Sv. misijon. — Boj žganju!

Iz Preddvora, 7. avgusta.

Od 30. julija do 6. avgusta smo imeli v Preddvoru ponovitve sv. misijona. Vodili so ga trije predst. gospodje P. P. lazariisti, predst. g. Kitak, novi superior lazariistov v Mariboru, in o.č. gr. Klančnik in Pediček, lazariista iz Celja. Čas ni bil prav ugoden. Radi neugodnega vremena je bilo poljsko delo zaostalo in 1. avgusta je bil pa še semenj v Kranju. To je bil torej vzrok, da je bil obisk sv. misijona prve dni nekaj nepopoljen. A to se je v sredi misijona in drugi polovici popolnoma popravilo. Pomagat sta nam bila prišla o.č. gg. olševski in trsteniški, katera sta bila tudi pri sklepi slovesnosti. Vsi smo imeli dosti dela in prepričani smo, da je in bo ta sv. misijon obrodil najboljše sadove.

Ti preč. gg. misijonarji so ljudstvo vneli za vse dobro, posebej za katoliško zavest in prepričanje. Svarili so z vso močjo in odločnostjo proti pijančevanju in njeni znani peklenški sestri. Svarili so pred groznim špiritom. In glej, kakor bi Bog sam hotel potrditi opominjevanje gg. misijonarjev, umrla sta tu ob koncu in takoj po končanem misijonu dva šnopsarja brez poslednjega olja. Eden je umrl 5. avg. Svetovali so mu, naj se ča prevideti. A odvrnil je, da mu nič ni, le žganja mu naj dajo piti. Tega mu sicer dobri ljudje niso hoteli dati, a dobil ga je vendar, se ga napil in po noči je potem umrl brez kake pomoči. Drugi znan šnopsar je bil sicer pri misijonu, — a večeraj zvečer se ga je zopet napil, da ga je »birtna« iz hiše vrgla. Taval je tam okoli, zabredel v lužo in v nji zamrl, da se je vzbudil pred sodnikom Bogom. Res: nesrečno žganje!

Prečast. gg. misijonarjem in obema o.č. gg. sosedom se javno s tem prisrčno zahvaljujemo za vso ljubezen in ves trud, in tudi vsem drugim, ki so pripomogli, da se je ta koristna slavnost vršila in dobro izvršila.

Bog daj svoj blagoslov in poplačaj ter povrni vse vsem!

M. Jeréb,
župnik.

Cerkveni letopis.

V smislu »Škofijskega lista« (I. 1902, IV., 26) se bode praznovala **slavnost 25-letnice vladanja papeža Leona XIII.** po vseh župnijskih cerkvah ljubljanske škofije v nedeljo dne 17. t. m., t. j. na praznik sv. Joahima. Sveto Reenje Telo bode izpostavljeno od šestih zjutraj do šestih zvečer. Pri slovesni sveti maši se bode v pridigi govorilo o vzroku te slovesnosti. H koncu bode kratka procesija, katere naj bi se in corpore udeležili občinski zastopniki, razna društva, šolska mladina. Verniki naj bi se o tej priliki mnogobrojno spovedali in darovali sveto obhajilo za svetega očeta, darovali pa naj bi tudi po svoji moči za Petrov novič. V Ljubljani se je ta slovesnost odložila za poznejši, bolj ugodni čas.

Tedenski koledar.

Nedelja, 10. avgusta: 12. pobinkošna, Lovrenc m.; evang.: O usmiljenem Samarijanu. Luk. 10. — Ponedeljek, 11. avgusta: Krištof m. — Torek, 12. avgusta: Klara d. — Sreda, 13. avgusta: Hipolit in Kasijan mm. — Cetrtek, 14. avgusta: Evzebij sp. — Petek, 15. avgusta: Vnebovzetje M. D. Vel. Smaren. — Sobota, 16. avgusta: Rok spozn. — Solnce izide 15. avgusta ob 5. uri 5 minut, zaide pa ob 7. uri 4 min. — Lunin spremen: Prvi krajec 11. avgusta ob 5. uri 22 minut zjutraj. — Muzica sacra v nedeljo dne 10. avgusta: V stolni cerkvi velika maša ob 10. uri: Cecilijno mašo zložil Anton Foerster, graduale »Probasti, Domine«, koralno, po ofertoriji: »Offero tibi« zložil Ch. H. Rink. — V mestni cerkvi sv. Jakoba velika maša ob 9. uri: Vokalno mašo in hon. s. Vigili v Adur zl. Fr. Schöpf, graduale »Probasti Domine«, A. Foerster, ofertorij »Confessio« koralno in potem »Exultabunt Sancti« zložil dr. Fr. Witt.

Dnevne novice.

V Ljubljani 9. avgusta.

Presv. gosp. dr. Anton Mahnič, biskup krški, je prišel danes s Hrvaškega v Ljubljano obiskat prevzv. g. knezoškofa ljubljanskega. Danes opoldne se je odpeljal z našim gosp. knezoškofom na Dolenjsko, v Novo mesto. Obiskal bo ob enem v Toplicah bivajočega tržaškega škofa mons. dr. Frančiška Naglna. Vrne se v Ljubljano v ponedeljek zvečer. Kakor čujemo, ostane dalj časa gost našega gospoda knezoškofa.

Za sestanek sloven. katol. nepolitiških društev, ki bo dne 7.—8. septembra t. l. v Ljubljani, se bodo vabila pričela razpošiljati te dni. Društva naj se z odgovori odzovejo gotovo do 25. t. m. Vsakega zavednega Slovenca bode gotovo razveselila vest, da je protektorat nad tem sestankom prevzel prevzv. knezoškof ljubljanski dr. Anton Bon. Jeglič. Deputacijo »Slovenske kršč. soc. zveze«, ki se mu je v ta namen poklonila, je prevzeli prijazno sprejel in jo osrečil z iskrenimi, bodrilnimi besedami. Prepričani smo, da bodo vsa naša društva vedela ceniti važnost te radostne vesti in da sedaj prihitijo v tem obilnejšem številu v Ljubljano. Oni krščanski Slovenci in Slovenke, ki ne mislijo zastopati kakega društva, pa se vendar kot gostje želé udeležiti našega shoda, naj to naznanijo po dopisnici. Obvestilo obsegaj natančen naslov in pa dostavek, če žele prenočišča. Vsem tem gostom se bodo poslale potem po pošti vstopnice, glaseče se na njihovo ime. Ker je pa pri velikem številu naših društev lahko mogoče, da se kako društvo prezre, prosimo, naj tista društva, ki do 15. t. m. niso dobila vabila, po dopisnici to naznanijo. Vsa pisma, ki se tičejo tega shoda, naj se naslovijo na predsednika agitacijskega odseka: Luka Smolnikar, stolni vikar v Ljubljani.

Vspored sestanka slov. katol. nepolitiških društev se je sedaj natančno določil tako le: V nedeljo dne 7. septembra 1902: Dopoldne ob 8. uri: Sv. maša in »Pridi sv. Duh« v Križevniški cerkvi. Ob 9. uri: Shod v dvorani »Katoliškega Doma« s sledečim dnevnim redom: 1. odobrenje poslovnika. 2. Pravno varstvo, poroča dr. E. Lampe. 3. Snovanje in vodstvo društev, poroča L. Smolnikar. 4. Notranje poslovanje zveze, poroča M. Moškerc. — Po zborovanju obed. — Popoldne ob 2. uri nadaljevanje shoda: 5. Gospodarska organizacija, poroča dr. J. Ev. Krek. 6. Vodstvo shodov in vzgoja govornikov, poroča J. Gostinčar. 7. Hrvatsko-slovenska delavska zajednica, poroča H. Sirovatka. — Zvečer ob 8. uri veselica. — V ponedeljek dne 8. septembra: Dopoldne ob 8. uri sv. maša z govorom v Križevniški cerkvi. Ob 9. uri nadaljevanje shoda v dvorani »Katoliškega Doma«. 8. Strokovna organizacija, poroča dr. J. Ev. Krek. 9. Naša in dunajska osrednja zveza, poroča M. Moškerc. 10. Časnikarstvo, poroča J. Stefe. 11. Volitev pomožnih odborov »zvez« za Štajersko, Koroško in Primorsko. 12. Sklepni govor. — Popoldne ob ugodnem vremenu izlet v ljubljansko okolico.

Zlato sv. mašo bode jutri, na svoj god, obhajal v svoji rojstni župnji mil. g. stolni prošt Lavrencij Herg. Ad multos annos!

Tavčar daje naloge dr. Ploju! Včerajšnji »Narod« piše: »G. dr. Ploj je sedaj min. predsednika opozoril, da je tudi pri Jugoslovanih jezikovno vprašanje nerešeno in popolnoma pritrjujemo njegovi misli, da bi moralna vlada ravno sedaj, ko se zaradi poravnave v jezikovnem vprašanju dogovarja s Čehi, poskusiti rešitev tega vprašanja tudi glede Jugoslovanih.« To je v resnici pametna misel. Pričakovali smo, da bo zdaj dr. Tavčar napovedal, da bo on vzel to akcijo v roke. Kajti on je z Nemci zvezan, je prijatelj barona Šveglja, torej mu je najlažje takoj začeti s

pogajanji. On je tudi v Postojni odkrito napovedal, kako se bo brezobzirno bojeval. Beseda o poslancih, ki bodo ministrom kazali na kveder šivane čevlje, je še vsem v spominu. A kaj pravi dr. Tavčar? Čujte: »To pa je odvisno edino le od kluba, kateremu je dr. Ploj podpredsednik. Če ta klub hoče doseči, kar je glasom govora na shodu v Šmarju pri Jelšah želja dr. Ploja in sicer hvalevredna želja, potem tudi doseže svoj namen. Ker ta klub lahko navali pred nagodbo toliko kamenja, da je parlamentarna rešitev nagodbe nemogoča.« Prečudno! On torej, ki je v »Narodu« razglasil, kako velikansko moč ima njegov klub na Dunaju, zvrta zdaj delo in odgovornost na — dr. Ploja! No, zdaj vemo, zakaj vlada tako ljubi kranjske liberalce. Ti ji ne bodo delali nikdar sivih las! Ti so res njeni ne le zaradi »drobtinice«, ampak tudi brez njih!

Novo mašo bode bral jutri 10 t. m. na Gornjskem g. Franc Cukala, sin ondotnega župana. G. Cukala bode deloval na Koroškem.

Zaupniki ljubljanskega delavstva so imeli večeraj zvečer sestanek, na katerem se je sklenilo v obilem številu udeležiti se sestanka dné 7. in 8. septembra, sklenilo se je odposlati jutri odposlanstvo k slavnosti v Križe pri Trzinu in zasnovala se je agitacija, da se ljubljansko delavstvo v polnem številu udeleži velikega ljudskega shoda, na katerega pride ljudstvo v Ljubljano z vseh strani dežele protestirat proti liberalnemu nasilju in manifestirat za splošno volivno pravico.

Imenovanja pri pošti. Poštar 1. razreda g. Mart. Novak v Kamniku je ad personam imenovan višjim poštarjem, poštar 2. razr. g. Ivan Ulepič v Mokronogu poštarjem 1. razr. za Ilir Bistrico, poštar g. Al. Škerl v Starem trgu pri Rakeku poštarjem 1. razr. 4. stop. za Sežano, absolvirana srednješolca gg. Al. Kranjc in Fr. Zorec iz Ljubljane poštima praktikantoma za Ljubljano. — Premeščena sta poštni asistent g. Vlad. Vojska iz Novega mesta na Dunaj in praktikant g. Leop. Klepec iz Ljubljane v Novo mesto.

Nov zdravnik v Kostanjevici. G. dr. M. Hočevnar, bivši sekundarij v tukajšnji bolnici in v zadnjem času operater na kliniki prof. pl. Rosthorna v Gradcu, nastanil se je kot zdravnik v Kostanjevici.

Peti slovenski škof v Ameriki. »Amerikanski Slovenec« piše: »Pri seji kongregacije de propaganda fide je bil Very Rev. J. N. Stariha, generalni vikar St. Pavelske nadškofije in župnik cerkve sv. Frančiška Saleškega v St. Paulu imenovan škofom nove škofije v South Dakoti s sedežem v Lead.« Gorenja brzojavka iz Rima nam je prinesla veselo vest, da je zopet jeden naših rojakov dosegel dostojanstvo škofovske časti. To je že peti slovenski škof v Ameriki. Vest imenovanja cerkvenim vladikom je jako iznenadila škofa Stariha. V interview s poročevalcem St. Paulskega časnika »Pioneer Press« se je visoki gospod izrazil tako-le: »Nisem ni najmanj slutil, da bodo mene izbrali za to mesto, niti nisem znal, da bo škofija Sioux Falls, S. D. razdeljena. Razdelitev se je izvršila po želji škofa O'Gorman. Južna Dakota je prevelika škofija za jednega škofa, ker so cerkve v njej jako daleč druga od druge oddaljene. Nova škofija bo omogočila ožje občevanje škofa z dušnimi pastirji in pospeševala naglo rast katoliške cerkve v onih krajih. Jaz sem deloval tu v St. Paulu dvanaest let in teško mi bode pretrgati ljube vezi, ki me vežejo tukaj. Toraj mi vest ni posebno dobro došla.« Škof Stariha se je rodil v Sadini vasi fare Semič na Dolenjskem pred sedemindesetimi leti, je izvršil klasične študije v Ljubljani, bogoslovne pa v St. Francis Milwaukee. L. 1872. je bil poslan v Red Wing, kjer je zidal cerkev sv. Jožefa. Tiste čase je bilo le pet duhovnikov med Winono in St. Paulom. Nekaj let kasneje je bil poklican v St. Paul, kjer je bil župnik cerkve sv. Frančiška, ki šteje 600 družin in zadnjih pet let generalni vikar St. Pavelske nadškofije. Novoimenovanemu slovenskemu

škofu mil. g. J. M. Starihi častitamo najprisknejše, želeč mu še obilo vspeha in blagoslova božjega v visoki službi. Živel novi škof Stariha!

»Se bomo prikupili!« V Št. Petru na Krasu so imeli učitelji zborovanje, na katerem se je predlagala nezaupnica poslancu Jakliču. Pa mnogo jih je bilo pametnih in niso hoteli podpisati. Slednjič so se sprli. Eden je za podpise agitiral z značilnimi besedami: »Le podpišimo, se bomo Heinu prikupili!«

Celjska gimnazija. Neki štajerski slov. list je pisal o možnosti, da se celjska slovenska gimnazija premesti iz Celja v Gaberje pri Celju in tu spremeni v popolno gimnazijo ter da vlada ondi sezida poslopje za gimnazijo. »Narod« in nemški listi so sedaj to proglasili za gotovo stvar.

Kam plovemo? Pod tem naslovom prinaša »Domovina« članek, v katerem se peča tudi z dejstvom, da je »Narod« inseriral »Štajerca« in pravi: »Štajerc« je list za pospeševanje germanizacije in dr. Tavčar bo sploh ves ugled kot narodnjak in poštenjak izgubil, če ne dokaže, da se je navedeni inserat brez njegove vednosti vrnil v »Slov. Narod«. Žalosti pa nas neki drug pojav narodne indiferentnosti. Pred nekaterimi dnevi bil je v »Slovenskem Narodu« dopis iz Središča, iz skozi in skozi narodnega Središča, v katerem je bila omenjena neka pritožba radi zapora meje od ogrske vlade. Dotični dopisnik je naznanil, da so se Središčani obrnili v tej zadevi na g. Josip Orniga v Ptuj, naj brani njihove interese in koristi; končuje pa dopis s tem, da zatrjuje, da se Središčani v svoji stiski niso mogli nikamor drugam obrniti, kakor na g. Orniga. Svojim očem nismo verjeli, ko smo čitali to gorostasno trditev. Torej renegat J. Orni naj bi bil zaščitnik in opora »narodnih« Središčanov? Mar nimamo mi državnih in deželnih poslancev, katerim so tudi Središčani izkazali svoje zaupanje s tem, da so jih volili? — Tako »Domovina«. Mi pa pravimo: Slovenski Štajerci imajo na kupe takih dokazov, kako narodni so slovenski liberalci, zato se tem bolj čudimo, kako je mogel na shodu v Šmarju pri Jelšah neki štajerski Slovenec predlagati, naj se jugoslovanski poslanci pobratijo na Dunaju z liberalci. Kaj takega je nemogoče, dokler imajo slovenski liberalci tako očitne zveze z Nemci. Proti zvezi z liberalci govori naša narodna dolžnost. Tako bi se k večjemu doseglo, da bi združeni nasprotniki gledali v karte slovenskih politikov. Slovenski Štajerci naj si enkrat za vselej zapomnijo: Čim prizanesljivejši bodo napram slovenskim liberalcem, tem slabše bo za Slovenstvo na Štajerskem!

Velik napredek našega planinstva. Iz Celovca, dne 7. avg. Poslanec dr. Artur Lemiš se je zadnjič v koroškem deželnem zboru močno hudoval nad delovanjem slovenskega planinskega društva, oziroma njega vrle češke podružnice, ki nam je postavila lepo »Češko koč« pod Grintovcem. Proklamiral je takrat naše slovenske Karavanke za Nemce! Mož pač ni slutil, da češki koč kmalu sledi druga slovenska na Koroškem! V nedeljo dne 27. julija je imela ziljska podružnica slov. plan. društva na sv. Višarjih svoj letni občni zbor. Tam se je sklenilo, da se kupi v »Zajzeri« pod sv. Višarjami potrebni svet za planinsko koč. Vrli odborniki so ta sklep kar drugi dan uprav izborni izvršili in kupili od gospe Kat. Vedam p. d. Krivec v Ovčji vasi za 2250 kron lepo senošet, obsegajočo blizu 4 hektare. V nedeljo dne 3. avg. se je pred g. notarjem A. Svetina v Žabnicah napravila in pravomočno podpisala kupna pogodba. — Senošet je kakor ustvarjena za lepo letovišče ali planinski dom. Oddaljena je le četrte ure od Ovčje vasi, torej blizu železnice. Pelješ se lahko do nje. Tam je več vrelcev, ki tvorijo potoček, ki ne vsahne. Razgled na planine je očarljiv, odhod na nje lahko mogoč. Lepšega kraja sploh tam ni najti. Trbiški Nemci so imeli shod in pridno so se vozili sem ter tja, da kupijo senošet — zastonj! — Vse prijatelje naših slovenskih planin bo ta lepi uspeh

ziljske podružnice slov. plan. društva gotovo srčno razveselili. Dal Bog in požrtvovalnost slovenskih rodoljubov naj omogoči, da se Zajezerom dvigne čim preje nova planinska kočica! Planinski pozdrav! —rn—

Na sestanek naših nepolitičnih društev poziva »Glas Naroda« hrvaške delavske sloje. Iz Zagreba in drugih hrvaških krajev se udeležijo sestanka lepo število bratov Hrvatov.

»Navihanci« v — »N. Fr. Presse«. G. Rado Murnik je v podlistku »Neue Freie Presse« priobčil prestavo svoje slike »Matura«, ki se nahaja v »Navihancih«.

Radi materine bolezn se je ustrelil v Gradcu poštini asistent Adolf Supančič. Bolezen materina ga je tako žalostila, da si je 40 letni mož končal življenje.

Novo hrvaško dramo »Tomislav« je dovršil g. dr. Stefan Miletić in jo izročil hrvaškemu dež. gledališču v Zagrebu.

Učiteljska služba je razpisana na štirirazrednici v Črnomlju. Prošnje sprejema do 25. t. m. okr. šol. svet v Črnomlju.

Zanimivo štetje. V Rojani pri Trstu je tržaški magistrat naštel 77 Slovencev, šolska statistika pa izkazuje s a m o s l o v e n s k i h š o l s k i h o t r o k 2 0 0 . Tu se pač jasno vidi, kako silovito se o številu Slovencev v Trstu in okolici »moti« tržaški magistrat.

Novo slovensko veleposestvo. Vrli narodnjak g. Franjo Pahernik, visokošolec na Dunaju, je kupil od gosp. Lipeja Streicher v Ribnici na Pohorju veleposestvo Samec, h katremu spada tudi glasovita Velika kapa na Pohorju. Marsikateremu nemščurju bodo solze tekale za brzimi srnjaki in imenitnimi divjimi petlini. Tako je prav!

Iz Kranja se nam poroča: Črevljar Matija Gorjanc, kateri je padel dne 1. avgusta t. l. čez peči pod železnim mostom, je včeraj zvečer ob 8. uri sklenil svoje žganja polno življenje.

Slovenca povozil vlak v Ameriki. Iz Calumeta se poroča: Vlak usmrtil je rojaka Mihaela Klobučarja. Pokojnik stanoval je na Osceoli, od koder se je podal v Red Jacket k sv. maši, in po zneje v bolnišnico po zdravlila, ker ga je zob bolel in je hudo trpel za neuralgijo. Na potu proti domu bil je le nekoliko korakov po progi hodeč, oddaljen od mesta, kjer bi se imel obrniti v stran proti svojemu domu. Ravno ob istem času prisopihal je vlak za njim. Strojevodja, pravijo, da ga je videl ter mu dal svarilo s piščalko, za kar pa da se ni zmenil. Mogoče, da zaradi hudih bolečin v glavi ni slišal piščalke. Ravno ko je z eno nogo stopil s tira, dohitel ga je vlak ter ga s tako hudo silo zadel v stran telesa, da je daleč od tira odletel ter na mestu mrtev obležal.

Ponesrečena vsenemška demonstracija. Nemškutarsko slavnost je v nedeljo priredilo celjsko nemško obrtno društvo na Starem gradu, a pri tem je imelo smole; vreme je bilo neugodno, zato je bil obisk jako klavern. Komaj je godba zaigrala prvi komad, se je vsul dež, in gostje so se prestrašeni razleteli na vse strani pod streho. Nemškutarski obrtniki so tudi nameravali prirediti vsenemško demonstracijo; dva fantiča sta namreč nesla na Stari grad velikansko frankfurterico, da bi jo razobesili. Prišla pa je prepoved od okrajnega glavarstva, in nemškutarji so kislili obrazov razobesili samo deželno zastavo. Dogodili so se še drugi znameniti dogodki, na pr., kako so trije fantje razsajali in topli goste, kako so se nekateri udeleženci upijali, kako so nekateri zagrizenci bežali v šumo, da se ubranijo klofut itd.

Surova protilavstrijska demonstracija. »Domovina« poroča, da so v Savnici uprizorili ondetai »Hoffnungsvollen, Stolz und Hoffnung der Deutschen«, velikansk škandal. Hodili so namreč po trgu ter vpili »Pereat Oesterreich« Nieder mit Oesterreich, Pfui Oesterreich«. Za to je mnogo priča, kajti divje tuljenje zbudilo je skoraj vse speče. Med tistimi, ki so vpili »Pfui, Pereat, Nieder Oesterreich«, bil je tudi sin nekega c. kr. deželnotodnega svetnika na Koroškem. Preiskava še sedaj ni uvedena. Ali je drž. pravdnik na počitnicah?

Velika nesreča pri streljanju proti toči: Predvčeranjim zvečer proti 7. uri je pretela velika nevihta okolici gradu Vasolds-

berg pri Hausmannstetenu na Gor. Štajerskem. Ker ima graščina strelno pripravo proti toči, je šel vrtnar Hofer s pomočnikom Plevnikom in Kielerjem takoj na delo. Izvršili so vse priprave za streljanje, nakar je Hofer poslal Kielerja na vrt k drugemu delu, ostala sta prva dva sama. To povelje mu je bilo v veliko srečo, kajti komaj se je Kieler oddaljil nekaj korakov, pojavi se grozna eksplozija. Koča za streljanje je bila porušena in v plamenu. Kieler je videl, kako sta se tovariša skušala rešiti izpod razvalin in kako se je s silno naglostjo vnela nju obleka. Le z največjo težavo sta se priplazila od kraja nesreče, odkoder so ju pozvani graščinski ljudje prenesli v grad in ponoči prepeljali v graško bolnico. Hofer bo morda še okrevljal, Plevnik je pa dobil toliko poškodb, da bo bržkone umrl. — Nesreča se je pripetila na ta način, da je tresčilo v kočjo v hipu, ko je Plevnik hotel zažgati smodnik, in se je tako vnela zaloga smodnika.

Iz Ribnega — Ogenj. Včeraj ob polu 9. uri dopoldne je pričela goriti hiša Jan. Valant, podomače »Pocarja« iz Bodešča. Sodi se, da je skoraj gotovo iz dimnika padla kaka iskra ter tako vžgala slamnato streho. K sreči so bili sosedje večinoma doma, ki so takoj planili na streho, ter trgali slamo ž nje in jo metali na tla. Prav dobro ste za prvo silo služili ročni brizgalni vasi bodeške in ribnske, katere je občina že lani na priporočilo občinskega odbora preskrbela skoraj vsem vasem župnije ribnske. Naposled je vkljub jako slabi vojni poti dosti hitro prihitela na pomoč domača požarna bramba, ki je konečno pogasila vedno še dalje se vžigajočo streho, ter zabranila hujšo nesrečo. Sreča, da ni bilo vetra, sicer bi se bile takoj vnele sosednje hiše, ki so večinoma krite s slamo. Bog povrni vrlim gasilcem!

Očeta ubil V Mostah pri Kamniku sta se baje radi nekega konja danes teden sprla 24letni oženjeni kočar Jan. Kepec in njegov 67letni oče. V prepiru je sin očeta s tako silo sunil z nogo, da je poslednji v dveh dneh umrl. Sin se je sam javil sodišču.

Octove kisline se je napil. Žgalec apna, 19letni Mat. Lučil iz Nemške vasi pri Postojni je 3. t. m. ponudil k njemu došlemu 85letnemu vaškemu pastirju Jak. Belavcu, ko ga je prosil vode, steklenico z octovo kislino, češ, to je boljši kot voda. Belavec je pil, postalo mu je takoj slabo in naslednji dan je umrl. Lučila so prijeli.

Sejmi po Slovenskem od 11. do 16. avgusta. Na Kranjskem: 11. v Dvoru, Rvrtah, Dobu, Zelenikih, Kamnigoric, na Igu, Travi, v Radečah, pri Sv. Lovrencu na Temenici in v Sencu; 14. v Leskovcu in Toplicah; 16. v Fari pri Koč, pri Sv. Roku, pri Mokronogu, v Ložu, na Vačah, v Hotavljah, Šmarji, Planini, Trebnjem in Cerkalah. — Na sloven. Štajerskem: 11. v Lučah, Brežicah, Podčetrtkom, Radgoni, Slov. Gradcu, pri Sv. Barbari, pri Sv. Mariji v Jarenini, pri Sv. Lovrencu pri Pučavi, pri Sv. Lovrencu v Pučavi in v Cmureku; 16. v Lambahu, Mozirju, Soseski, pri Sv. Roku pri Pučju, pri Sv. Trojici v Slov. gor., Savnici, Staljah in pri Mat. Božji v Pučavi. — Na Koroškem: 11. v Boljaku, St. Lenartu in Strasbergu. — Na Primorskem: 11. v Palmi; 12. v Sezani; 16. v Gorici.

Ljubljanske novice.

Premembe obrtov. Pasarski mojster G. Kregar se je preselil na Poljansko cesto št. 15, kjer je svojo novo delavnico uredil, da zadošča tudi največjim zahtavam. Pred hišo je postajališče elektriške železnice. — Kavarni v Virantovi hiši ni več. G. Lekan se je preselil v bivšo hišo G. Camernika v Slomškovi ulici. V Virantovo hišo baje pride D. Hribarjeva tiskarna.

Nedostajanje malih stanovanj postaja vedno občutljivejše. Zadnjič so časopisi poročali, naj bi se Grad priredil za letovčarje ali pa preuredil v hotel. Iz občinstva se nam piše, da bi bilo praktičnejše Grad prirediti za mala stanovanja, katerih v Ljubljani tako nedostaja.

Povožena dečka. Posestnikoma Antonu Jerebu iz Malega Trebelnega in Antonu Femcu in Smartna pri Litiji sta se včeraj popoldne splašila konja, ko sta se posestnika nahajala v prodajalnici jermenarja Jagra. Konja sta letela naprej. Pred hišo šte-

vilka 60 na Poljanski cesti sta se igrala dva mala dečka Mroslav Heuffel in Riko Dejak. Konja sta dečka povozila. Prvi deček ima težko poškodbo na levi roki, ki mu je zlomljena, drugi deček pa je lahko ranjen na glavi.

Dunajska postreščka skozi Ljubljano Trije dunajski postreščki so stali, da jim je mogoče priti peš skozi Nižjo in Gorenjo Avstrijo, Solnograško, Tirolsko, Koroško, Kranjsko, Štajarsko in zopet skozi Nižjo-avstrijsko nazaj v 40 dneh. Na poti so od 19. julija. Eden je že omagal, druga dva sta pa prišla v Gradec in prideta, kakor se čuje, tudi v Ljubljano. Tisti, ki pride prvi na Dunaj nazaj, dobi 2000 K.

Karol Linhart bivši sotrudnik »Slov. Naroda«, je prevzel uredništvo »Rudeč-ga Prapora« v Trstu.

Poroči se v Zvitavi g. Leon Souvan iz Ljubljane z gđ. Heleno Sponner, hčerjo ondotnega tovarnarja. — Tukajšnji sedlarski mojster g. Ant. Benedičič se poroči z g. Alojzijo Premk. — G. Ant. Brajda, kurjač na juž. železnici, se poroči z gđ. Katarino Florjancič.

Nesreča na živinjskem sejmu. Posestnika Alojzija Mehleta iz Venkih Lušč je včeraj na živinjskem seimu neki konj tako udaril v prsa, da se je Mahle zgrudil. Dobil je notranje poškodbe.

Zgubil je nekdo na poti od južnega kolodvora skozi Kolodvorske ulice 80 K

Jutranjega koncerta pri Auru jutri ne bo, ker se društvena godba mora pripravljati za popoldansko veselico.

Angleži in ljubljanski semanj. Včeraj so na ljubljanskem sejmu prodajali angleške konje, ki so bili namenjeni za južno Afriko, katerih pa vsled sklepa miru niso vseh tja odposlali. Par konj je veljalo baje 1000 gld.

Slovensko zidarsko in tesarsko društvo priredi jutri v nedeljo 10. avgusta t. l. ob 10 uri dopoldne v društvenih prostorih izredni občni zbor ter opozarja svoje člane na važnost tega občnega zbora, da se isti polnoštevilno udeleže. Slučajno da bi ta občni zbor ne bil sklepčen, zboroval bode ta občni zbor eno uro in pol pozneje t. j. ob pol 12 uri dopoldne, ne glede na število članov. Načelnik: Jakob Accetto.

Nesreča na lestvi. Včeraj zvečer je Janez Strle, 30 let star sin posestnika iz Kozarjev, šel v podstrežje pri podu po lestvi, katera se mu je izpodmaknila, in se je Strle pri padcu v notranjih delih telesa zelo poškodoval. Prepeljali so ga v tukajšnjo bolnico.

C. kr. poštni in brzojavni uslužbenci v Ljubljani prirede dne 24. avgusta t. l. na čast Njega Veličanstva sv. mašo pri svetem Jakobu. Pri maši bode pel pevski klub. Sprevod bode spremljevala ljubljanska društvena godba. Popoldan ob 4 uri prirede koncert na Kozlerjevem vrtu. Pri veselici svira društvena godba. Na vspredu je petje, šaljiva pošta in Coriandoli korzo. Druga društva se prosijo, da se na to ozirajo.

Na včerajšnji semanj dne 8. avgusta t. l. je bilo prignanih 837 konj in volov, 259 krav in 146 telet — skupaj 1242 glav. Kupčija je bila živahna; kupci so prišli iz Trsta, Gorice, s Koroškega in Morave.

Neresnična vest. »Laibacher Zeitung« je včeraj poročala, da bodeta »Ljudska posojilnica« in »Katoliška družba« zgradili ob Miklošičevi cesti novo poslopje. Danes uradni list popravlja, da bode ondi pač nov hotel, da pa poslopje ne bodeta gradili ne »Ljudska posojilnica« in ne »Katoliška družba«.

Umrla je zaslovenca gospa Antonija Vertouz roj. Schreitter vdovljena Lenassi v 87. letu svoje dobe.

»Slavec« na Hrvaškem. Slovensko del. pevsko društvo »Slavec« pohiti k slavnosti »Kola« v Zagreb. V Zagrebu nastopi »Slavec« pri matineji. Tako bo zopet pri slavnosti hrvaških delavskih društev reševal čast slovenskega imena slovenski delavec. »Glasbena Matica« ostane doma. To je žalosten pojav, da slovenska inteligenca nima o taki priliki smisla za najmanjšo žrtve.

Romarski vlak na Višarje bo vozil iz ribniške doline prihodnji torek mimo Ljubljane.

Izlet »Slovenske krščanske soc. zveze« v Križe. Jutri zjutraj z gorenjskim vlakom se odpelje odposlanstvo »Slov. kršč. socialne zveze« k slavnosti blagoslovljenja zastave katol. izobraževalnega društva v Križe pri Trzinu. Izletniki se peljejo z železnico do Kranja, kjer posetijo tudi grobova sloven. pesnikov Prešerna in Jenkota. V Kranju jih čakajo vozovi, s katerimi se odpeljejo v Križe. Povratek v Ljubljano z večernim gorenjskim vlakom. Prijatelje »Zveze« vabimo, da se nam pridružijo! — Odbor.

Ljubljanska društvena godba je navezana sedaj le na podporo občinstva. Jutri popoldne priredi godba veliko ljudsko veselico s sodelovanjem ljublj. društev. Občinstvo naj z veliko udeležbo pokaže, da hoče ohraniti Ljubljani neodvisno godbo. Vspored veselice je, kakor povedo lepaki, velezanimiv, zabave bo torej dovolj. Posebno pozornost vzbujajo dragoceni dobinki loterije. Naj bi občinstvo združeno se zanimalo za

godbo in naj bi ne bilo nikogar, ki bi ruval proti godbi. Ako bi vsi res z zanimanjem delali za godbo, imeli bi v Ljubljani civilno godbo, na katero bo mesto ponosno. Da bo napredek godbe tem večji, jutri popoldne Ljubljanci, k veselici na Kozlerjev vrt!

Pobeglega oficijala Vincenca Šorna poziva v uradnem listu predsedništvo dež. sodišča, naj se v osmih dneh vrne na svoje mesto. Menda se bo g. Šorn, ako je še med živimi, premislil slediti prijaznemu vabilu.

Izpred sodišča.

Obsojen medijum. Medijum, katerega so dne 6. avgusta t. l. v Trstu poslali za osem mesecev v ječo, imenuje se Alojzij Mussatto. Ta Mussatto je prišel mes. maja lanskega leta v krmo gospoda Ivana Sincin Sira, ki je za mestnim pokopališčem pri sveti Ani. Mussatto je začel pripovedovati Sincinu, da je on (Mussatto) izvrsten medijum, kar je Sincinu silno imponiralo, tako da sta se v kratkem dogovorila, da se bosta v Sincinovi krmi vršili vsak teden po dve spiritalistični seji. In res so se te seje kmalu zaprile v neki temni sobi Sincinove hiše. Mussatto se je delal, kakor da bi zaspal, in je potem v snu govoril vse možne badastoče. Molil je razne molitvice v laškem, latinskem, slovenskem in celo — turškem jeziku in je potem priporočal osebam, ki so bile v seji, naj podpirajo revne otroke, in na ta način je vsakokrat nabral precejšnje število denarja. K tem sejam je prihajalo mnogo ljudi, ker je Sincin pripovedoval okoli, da preko Mussatta govore mrtvi ljudje in razni duhovi. In res je Mussatto, ki je izdelovatelj umstelnih ognjev, napravil tako, da so male lučice — baje lučice pokojnih — plavale po sobi, njemu pa se je neki posebni blišč ovijal okoli glave, ker si je bil namreč poprej natrosil fusforja po lasih. Na ta način je Mussatto izvil mnogo denarja toliko od Sincina, kolikor tudi od drugih oseb, ki so prihajale v seje. Samo Sincina je stala ta zabava več sto kron. Poleg Sincina pa je bila najbolj opeharjena neka vdova Antonija M., ki je prihajala v seje, da se bo pogovarjala s svojim pokojnim možem. Vdova Antonija M. je imela Mussatta kakih osem mesecev pri sebi, a ker je njo in nje tega otroka, katerega je imela s pokojnim možem, po noči vedno strašil s svojimi »duhovi«, se ga je vdova slednjič naveličala in ga zapodila iz hiše. Mussatto pa jo je vedkrat nagovarjal, naj ga vzame zopet k sebi, in ker ga ni hotela uslišati, z a b o d e l j o j e n e k e g a d n e z n o ž e m v h r b e t . Radi tega čina in radi sleparije s spiritalizmom obsodil ga je sodni dvor na osem mesečno težko ječo, poostreno z enim postom na mesec.

Če je človek mladoleten. 18letni delavec je tožil nekega tovarnarja radi žaljenja na časti. Zagovornik tovarnarja je pa pri obravnavi predlagal, da se naj njegov klient takoj oprosti, ker mladoletna oseba ne more samostojno se tožiti radi žaljenja na časti. Toda sodni dvor je bil mnenja, da ima tudi mladoleten pravico samostojno tožiti, ako je le prekočal 14. leto. Pri obravnavi so se potem poravnali.

V častnike pa ne! Rujši v zapor! Rudolfa Cudermana je tožil gospod Rus, organist v St. Vidu, ker ga je prvi pri neki priložnosti opsoval z najlepšimi priimki, kar jih je znal. Vrhutega mu je še očitil in sicer popolnoma neutemeljeno, — raznih nenravnostij. Pred okrajnim sodiščem je bil Cuderman sicer pripravljen prositi milosti, a ko se mu je povedalo, da bo treba dati izjavo v časnik, ni hotel tega »na nobeno vižo« obljubiti in se je dal rajši na 48 ur zapreti eventualno bo raji plačal 20 K globe. Gosp. Rus se je pritožil radi prenizke kazni.

Kotiček za liberalce.

Rimski klerikalizem in še to in ono. »Narod« je priobčil dozid pod tem naslovom že XIV člankov proti katoliški cerkvi, polnih neresnic, zavijanja in tako očitnih zgodovinskih laži, da jih lahko otiplje vsakdo, ki zna količaj zgodovine. Čakamo, da se izkašlja, potem odgovorimo na vse skupaj.

Germek Anton, znani razširjevalec omike v selški dolini, govori iz »Naroda«. Z majestetično pozo nam pravi veleučeni Germek: »Gleda izjave Jakliču ne bom govoril z vami, ker vi tega prav nič ne razumete«. Potem pa prehaja do stvari, ki mu je najbolj pri srcu — do plače. Germek konstatira, da on svojo plačo zasluži, in sicer krvavo zasluži; in ta p'lača je v primeri z njegovim trudom celo še »prav zanikrna«, kajti g. Germek nam obširno zatrjuje, da se on trudi, da »otroci ne hodijo zastoj v šolo«. Pa ne le malim, on tudi velikim »odpira oči«. Vseh oči pa žalibog ne more odpreti, kajti Selčani so po njegovih besedah tako »šemasti«, da jim Germekova modrost ne gre v glavo. Zato pa on v »sveti jezi grozi, da »še ga sprožijo«, bo v »Narodu« razodel strašne skrivnosti. Mi predlagamo, da se da Germeku »ad personam« višja plača — drugače bo katastrofa v deželi!

»Narod« za »Stajerca«. »Narod« se brani, da je čisto prav storil, ko je v inseratu iskal urednika za nemškutarsko-liberalnega »Stajerca«. Nam pa očitno, da smo podkupljeni od židovskih bank. Tako je! Najprej pravi »Narod«, da nima »Slovenec« nobenega pomena in da vsi vedo, da inseriranje v njem nič ne zaleže, potem pa takoj pristavlja, da nas z velikanskimi vsotami judovske banke podkupa! Mi pa povemo »Slov. Narodu«, da je »Rudeči prapor« očitno ali pri katoliški duhovščini!

Tavčar in »Edinost«. »Edinost« piše: »V naših kmetih tičijo talenti z ogromno potencialno energijo, katera bi se dala polagoma spremeniti v virtualno«. Tavčar je pa trdil, da je naš kmet samo »pol človeka«, da je razdivjan, neumen, da je pridrl iz farovškega svinjaka itd. Ta dva se naj pomenita med seboj! In vendar »Edinost« z veseljem pozdravlja, da se je Tavčar upal iti v Poljane na shod med kmete.

»Edinost« pričakuje — napredka od tega, če začne liberalna stranka hoditi med kmete. Sv. Ciril in Metod sta svetnika, ki ju izkušajo »Edinost« vedno voditi v boj proti katoliško-narodni stranki. »Sveta Cirilo - Metod« je »Sveta Unija«, »Sveta Unijatska Katoliška Cerkev« — to so »šlagerji«, s katerimi operirajo pri »Edinosti«. V »Narodu« pa v člankih o »Rimskem klerikalizmu« zametajo vse kršitve in kot izmišljotino, in »Edinost« nima niti besedice proti temu, da, še celo pozdravlja nastop te stranke. Dokler »Edinost« ne nastopi apologetično proti liberalnemu antikristovstvu, mi vsem njenim tiradom o »Sveti Uniji« nič ne verjamemo, ampak jih imamo za prazno govoričenje.

»Bratomorni boj« nam očita urednik »Edinosti«. V istem trenutku toži on urednika »Novega lista« pred tržaškimi porotniki!

Odkod nečistost mladine? Jasnje je, da liberalci, ki ustanavljajo in vzdržujejo bordele za »varstvo pravosti«, premišlujejo, odkod nečistost mladine. In iz našel je neki bordelski vitez in to nesel v »Narodu«. Nečistost prihaja — od izpraševanja vesti pred izpovedjo! Otroci namreč si morajo pred izpovedjo izprašati vest tudi o 6. božji zapovedi: »In ko se potem taki nedolžni dečki ali nevedne deklice o teh vprašanjih živo premišljevali ali pa pri starejših vpraševali, ni hudir, da bi ostala mladina neokužena!« Tako »Narod«. Prava pravost se torej dobi samo v bordelski stranki, v kateri se ljudje ne kvarijo z izpovedjo.

Kranjski barvar in poslanec Pirc kot bogoslovec. Na shodu v Poljanah se je znebil poslanec gorenjskih mest sledeče bogoslovne modrosti: »Spoštovani možje! Kogar Bog ljubi, tistega tepe! Če je ta rek resničen, potem gotovo Bog predvsem ljubi našega ubogega kmeta. To izkušate sami. Glavni vzrok propadanja je ta, da je naš kmet le preveč udan v božjo voljo. Mislim, da smo vsi katoličani, nekateri bolj, nekateri slabši, kakor je tako pač povsod. Nam liberalcem ni nikdar prišlo na misel, da bivam hotelivzeti vero. Mi sami dobro vemo, da je vera vsakemu neizogibno potrebna. Ljudstvo brez vere bi podivjalo in tudi mi bi pljuvali v lastno skledo, ako bi vam hoteli vzeti pravo vero, vero ljubezni, ki vam je včasih edina tolažba v težavnem boju za obstanek. Klerikali dobro vedo, kako ljubite to vero, od katere bi ne odstopili za nobeno ceno in zato so vas z lažjo, da vam hočemo vzeti vero, zvalili v svoje zanke. Verjeli ste lažnjivcem in od 16 kmetih mandatov so jih dobili klerikali 15.« Zdaj pa vprašamo gosпода barvarja in poslanca Pirc, ali ni to zoper vero, če se taji Kristusovo božanstvo, če se izvaja češčenje Matere Božje iz indijskega babjeverstva itd. Ej, Pirc! Če pravi liberalci, da ste dovolj pametni za poslanca, pa pravimo mi, da ste premalo pametni za lemenatarja!

V petkovi številki »Slov. Naroda« se je vrnila neljuba pomota. Stavek, da »Stajerca« nikdar ne piše proti slovenskim narodnim težnjam, se mora glasiti: proti narodnim naprednim težnjam. In kam te peljejo, o tem lahko Slovenci na Spod. Stajerskem že marsikaj povedo.

Razne stvari.

— Najnovejša od raznih strani. Cel občinski odbor so aratirali v galski občini Wyzulka z županom vred, ker je odredil, da se izzeno iz kraja vsi zunanji delavci, ki so jih pozvali delodajalci, da nadomeste stavkajoče. — Velik vihar je razsajal včeraj v sever-

nem delu Morave, in tudi okoli Kutne gore. Tu se je podrla neko poslopje, pri čemer je bilo ubitih pet ljudi, pet nevarno ranjenih. Blizu Tešina je strela ubila dva človeka. — 30 delavcev v zasulo je v Radovici pri Münstru Podrl se je oder. Pet delavcev je bilo takoj mrtvih, ostali nevarno ranjeni. — Eksplozija uničila rudnik. V Trinidadu, Colorado v Amer., se je v rudniku pojavila eksplozija plina. Vnelo se je tudi 1000 funtov smodnika. Do sedaj so našli 16 ubitih delavcev, a jih še več pogrešajo. Splošno se sodi, da so uničene vse naprave. — Otroka uropati je poskusila predvčeršnjem neka Guesto po svojih pomočnikih ločenemu možu slikarju Guesto. Mož je bil s sedemletnim sinkom v drevoredu, ko pridrdra voz, obdan z nebroj kolesarji. Poslednji padejo najprej po slikarju, drugi pograbi otroka in ga posade v voz. K sreči so pa ugrabili napadnega, ker se jih je ondi več igralo. Ko so hoteli uropati pravega otroka, je to zabrauila množica ljudstva. Vse napadalce je policija prišla, med njimi tudi prijatelja slikarjeve žene. — Z gobami otrovala se je cela rodina posestnika Stepelskega v Lvovu. Dva otroka sta že umrla. — 5000 delavcev brez dela. V Nantesu pri ondnetni ladijedelnici ni nikakih naročil na jadernice. 5000 delavcev je brez dela. — Verešča gin je naslikal novo sliko: »Naskok na San Juan Hill«. — Svojo ženo je zadel v Parizu mej časom, ko je spala, neki Laroye. Obesil je nato truplo na okno in pobegnil. — Bivši igralec obsodjen na smrt. Sodni dvor v Mitrovici je bivšega potujočega glumača Andr. Cepicha obsodil k smrti na vešala, ker je umoril svojo ljubo, ki ga je zapustila, ko je popustil igranje in se poprijel obrta. — Stavka prodajalk na trgu je bila te dni v Aveiro na Portugalskem, ker je oblast hotela, da morajo plačati več nego doslej za svoje prostore. Zenske so bile tako hude, da jih je moralo priti mirit vojaštvo.

Grozna nesreča v kamenolomu v Sesljanu. Edinost poroča: Tvrdka Faccanoni & Comp., ki je prevzela delo zasipanja in regulacije tržaške luke, ima več kamenolomov v Sesljanu, iz katerih si pridobiva za delo potrebno kamenje. Včeraj so delavci pripravili velikansko mino ter jo nabasali z 18.000 kilogramov smodnika. V potrebni daljavi so bili v okrožju postavljeni delavci, ki naj bi preprečili, da se ne bi kdo preveč približal v kritičnem času razpokanja. Ker je eksplozija tako velikanske mine nekaj nenavadnega, prišlo je tja tudi mnogo gostov, ki se nahajajo v bližnjem zdravilišču. Ko so po danem signalu električno zažgali smodnik, razpočila je mina ogromnim treskom in gromom. Valovito se je dvignila masna dima proti nebu, iz katerega je švigalo nešteto isker in se je vsled ožganega smodnika razvil in napolnil udušljiv gaz. Po neprevidnosti, in ne da bi čakal danega znamenja, približal se je neki stražnik preveč kraju eksplozije in v trenutku ga je zadušil razširajoči se gosti gaz, da je mož padel mrtev na tla. — Prisotni žandarm-narednik, videl pasti stražnika na tla, priskočil je precej nesrečniku na pomoč, a požrtvovalnega moža zadela je ista osoda kakor prvega. In na prav tak način je še pet drugih oseb, ki so junaško-neustrašeno prihiteli na pomoč, postalo žrtva svoje plemenite drznosti. Priskočili so še drugi delavci in inženirji na pomoč, ter se jim je posrečilo, da so z nevarnostjo za lastno življenje rešili nekatere druge nesrečnike, ker je tudi njih, kakor druge, omamil gaz, da jih je vrglo opetovano na tla, tako, da so se le z veliko energijo in uporabo vseh svojih fizičnih moči mogli rešiti iz okuženega ozračja. Med gledalci je bilo k sreči več zdravnikov, kateri so skušali spraviti ponesrečene v življenje, kar se jim je pri nekaterih posrečilo, kakor n. pr. pri inženirju Faccanoni. A žalibog so — kakor rečeno — neprevidnost enega ter neustrašeno junaštvo in plemeniti človekoljubni instinkt drugih — vse eno tirjali s sedem žrtv. Med mrtvimi je tudi asistent Dušič.

Časnikarstvo v Kini ne stoji na poseben visoki stopinji, in tudi ne tvori vele-moči, kakor n. pr. v Evropi. Sicer se je časnikarstvo zadnjih šest let nekoliko zboljšalo, a vendar nima še pravega pomena. Eden najstarejših časopisov je »Supan«, ki izhaja vsak dan v Sangaju. Tiska se v 28 000 izvodih, kar je prav malo v razmerju s številom prebivalcev v mestu. Večkrat se naroči cela ulica na en izvod. Tako se dogodi, da dobi in bere zadnji »naročnik« v dotični ulici časopis, ki je star svojih par tednov.

Kralja Edvarda bodo baje danes pri kronanju prepeljali v posebno konstruiranem premikajočem se vozu, ako ne bi kralj mogel peš hoditi do kraljevega stola.

V Avstriji preskrbuje promet 5676 lokomotiv, 4392 tenderjev, 342 plugov, s katerimi se odpravlja sneg iz zametnih prog, 14.798 osebnih in 133 792 tovornih vagonov.

Kraljevsko darilo! Nemški časniki poročajo, da je neki železniški kurjač opazil

potoma na progi pokvarjeno šino. Ko je prišel na prvo postajo, je hitro obvestil načelnika in s tem obvaroval za njim prihajajoči vlak velike nesreče. To njegovo zaslugu je železniški urad sicer še le po dolgem času prav kraljevski poplačal. Zaslužni kurjač je dobil nagrade — 2 kroni!

Markoni — plagijator. Iz Londona se poroča, da pravi izumitelj brezžičnega brzojava ni Markoni sam, ampak neki laški morskí častnik Marquis Solaris. V časniku »Saturday Review« se je javila vest, da si je poslal Markoni svojo iznajdbo patentnemu uradu z besedami, da se naj patentira iznajdba, o kateri on v prilogi poroča! Seveda so te vesti vzbudile po celi Evropi veliko senzacijo. Iz Amerike je nato prišel brzojav, da je ondi izvedenec v obče znano, da Markoni izrablja iznajdbo, katero ni on ampak nekdo drugi iznašel.

Vlak pogorel je v Pensilvaniji v Ameriki. Od nekega tovornega vlaka se je odtrgalo nekaj vagonov, ki so bili napolnjeni s premogom. Z neverjetno hitrostjo so drveli po strmini navzdol, kjer so trčili z ekspresnim vlakom, ki je prihajal iz New-Yorka. Pri hudem vdarcu se je razpočil tudi neki vagon ekspresnega vlaka, ki je bil napolnjen z eksplozivnim plinom. Plin je takoj eksplodiral in vlak je začel goreti. Ponesrečilo se je 7 oseb.

S plavanjem čez kanal La Manche. Znani plavalec Montagne Holbein je dne 31. julija že v drugič poskusil preplaviti kanal La Manche. Na francoskej obali pri Cap Grisnu skočil je v morje. Začetkom je plaval s prav dobrim vspehom. A ko je začel pihati neugoden veter, ki ga je občutno motil pri plavanju, moral je opustiti svojo namero. Vendar je preplaval v 11 in pol urah čez 28 milj, a ker ga je morskí tok odvrčal od ravne smeri, se je približal Doverju, kjer je mislil stopiti, na suho samo za 8 milj. Preračunali so, da je naredil pri svojem plavanju nad 16 000 plavalnih sunkov. Ker bi moral radi neugodnega vetra in morskega toka plavati še najmanj 24 ur, da bi prišel na svoj cilj, je sedaj odnehal od svoje namere, vendar pa bode poskusil drugikrat preplaviti kanal, ko bodo razmere zanje ugodnejše. Ko je stopil v doln, se je izrazil, da je bila to zanj prav dobra »vaja«.

Čudna mesta. Na Angleškem je mesto, ki obstoji iz samih železniških vozov. Tudi v državi Georgiji je mesto z 2000 prebivalci, ki vsi stanujejo v takih vozovih. Na zapadni strani Irske je občina iz samih jadrnic. V Wiomyungu v bližini perivoja Selvestone je mesto zgrajeno iz posebne vrste stekla. Kadar vzhaja in zahaja sonce je čaroben pogled na to mesto in tujci prihajajo nalašč za to v mesto.

Stariši so lastnega otroka umorili. V Barceloni so prišli na sled strašni zlobi. Ondi stanuje neki Walter, po rodu Nemeč, ki se je oženil z vdovo, neko Spanjolk. Ta je imela poprej za moža nekega zdravnika Euricha, kateri ji je zapustil hčerko. To hčerko sta obadva zaklenila v neko luknjo, kjer je morala pretrpeti najhujše muke in največje pomanjkanje, med tem ko so njeni stariši živeli v razkošnem izobilju. Pred nekaj časom se je pa temu slučajno prišlo na sled. 25letna pastorka bila je videti kakor dvanajstleten otrok in je vsled slabosti umrla. Walterja in njegovo ženo so zaprli.

Knjižnica Humbertov se je na javni dražbi prodala. Ze prvi podrobnejši pogled v razne knjige daje karakteristično sliko. Zelo bogato so zastopani razni besednjaki, in sicer ne samo znanejših jezikov, ampak celo raznih azijskih, n. pr. kirgiških narečij. Nadalje je velika množina voznih katalogov za potovanje po suhem in na morju! Befe-kerjev in slidenh volilnih knjig je na čenle. Zdi se, kakor da bi se Humbertovi že dalje časa pripravljali na — potovanje. Dalje je velika zaloga juridičnih knjig, kar je po sebi umevno. Najlepša in najvažnejša knjiga je pa »Ključ do bogastva«, iz katere je Humbert zajemala vso svojo učenost in spretnost v goljufiji.

Cigaretni tobak — premija. Cigaretni tobak kot premijo naročnikom daje neki list v Buenos Ayres.

Za delavske hiše. V Rimu hočejo sezidati velik nov del mesta za delavska stanovanja. Dvanajdeset delavskih društev je poslalo k posvetovanju svoje zastopnike. Več načrtov so že izvršili. Hiše bodo po amortizaciji postale last društevnikov. Sezidati mislijo 728 hiš z 11.648 prostori, v katerih bi moglo prebivati 15 do 18 tisoč oseb. Vsaka družina bo imela kuhinjo, tri sobe in vrt. Na leto bo plačevala za to 240 lir, v čimer je všteti tudi znesek za amortizacijo glavnice. Sezidali bodo cerkev, bolnišnico, bralnico, gostilnico, hišo za konsumno društvo itd. Vse to bo skupna delavska last. Glavni trg bo velik 28 000 m², manjši trgi po 6000 m².

»Klub trinajst«. Kaj se vse pripeti pri osnovanju društev, kaže imenovani klub,

ki so ga sestavili v Petrogradu. Ta klub, ki je brez posebnega drugega programa, ima v pravilih, da se društvo skliče 13krat na leto, vsak pa pri tej seji izpije 13 posodic čaja in pokadi 13 cigaret. Društveno leto traja 13 mesecev, isto ne sme imeti več članov kot 13 itd.

»Gaudemus igitur«. To dijaško pesem prepevajo na nemških univerzah in drugih šolah in pri raznoterih slavnostih. Odkod izvira ta pesem? Ali jo je sestavil nemški dijak? Nikoli! Ta pesem ima svoj začetek v Bologni in sicer v tem času, ko je ta univerza štela 15.000 do 18.000 poslušavcev. Dijaške navade od tod so prešle na nemške univerze in tudi ta pesem; njen začetnik in skladatelj je Lah po imenu Dominicus Strada. Na Nemškem je bila znana že pred Luterjevo reformacijo.

Poljski bojkot na Nemškem. V Berlinu potiskajo zdaj agente ljudem na cesti listke v roke, v katerih je ena stran nemška, druga pa poljska. Veliki trgovci v Berlinu so namreč imeli prej velikanski promet s poljskimi trgovci po deželi na Pruskem in v Rusiji. Za reklamo pri njih so dali tiskati brezštevilno listkov, ki so na eni strani naštevili blago v nemškem jeziku, na drugi so pa imeli priporočilo v poljskem jeziku. Zdaj po vresenski sodbi so pa sklenili poljski trgovci bojkot proti nemškemu blagu. Ti neštevilni listki so postali nepotrební, ker jih nihče ne mara, in Berlinci lahko zdaj Nemcem ponujajo svoje blago — po poljsko!

Dr. Garnault je hotel zavreči teorijo dr. Kocha, da tuberkuloza preide na človeka od živine n. pr. po mleku, mesu itd. V to svrhu si je naredil dosti globoko rano na roki in je v njo vložil kos živalskega mesa, o katerem je bilo dokazano, da je tuberkulozno. Sedaj je dr. Garnault, ki je sicer junak po postavi in premoženju, bled v obličju, nervozen in videti je, da je uleženi strup začel delovati in zdravniki imajo vse pripravljeno, da roko odrežejo, kakor hitro se pokažejo znamenja prave tuberkuloze. Njegovi prijatelji ga grajajo, žena se joka, on pa vidi, da se je prenačil in se njegova nesreča ne da popisati. Razun tega ni dosegel onega učinka, ki sploh sledi navadno novotarijam. Njegovega predavanja v Trokaderu se je udeležilo le 300 oseb in njegova knjiga o tuberkulozi, ki šteje 1000 strani, ima le malo čitateljev.

Trije biciklistje in le 2 nogi. V morskem kopališču Folkestone so trije biciklistje, ki napravljajo vsaki dan skupno izlet. Eden izmed njih je sploh brez nog in njegove roke poganjajo »kolo za invalide«, druga dva imata po eno nogo in rabita navadna bicikla.

Hud petelin. V Kalumetu imajo pri neki hiši tako hudega petelina, da so ga primorani z verižico priklenjenega imeti, sicer pobije vse kokoši po soseski.

Pasja statistika. Pri izvršitvi štetve psov v Evropi, našlo se je, da je na Francoskem več psov kot v kateri drugi državi. Na vsakih tisoč ljudi bivajočih tamkaj, pride po 75 psov. Po drugih pride kakor sledi: Na Irskem po 73, Angleškem 38, Nemškem 31, Švedskem in Norveškem 11 psov na vsakih tisoč ljudi. V Nemčiji nahaja se 2 200 000 psov. V Rusiji 1 500 000 v Turčiji 350 000. V Zedinjenih državah se nahaja okoli 1 000 000 do 1 500 000 psov.

Zopet nesreča pod zemljo v Ameriki. V Day West Mine v državi Utah se je prigodila 6. m. m. zjutraj zopet strahovita nesreča. Dve skladišči smodnika sta se vneli, kar je povzročilo grozno eksplozijo. Koliko je mrtvih, se še ne ve, v vseh rovinah je delalo ob času eksplozije do 250 ljudi, do 4 ure zjutraj pa so prinesli na dan 33 mrtvih trupel ubitih delavcev. Skoro od vsake rodovine je kdo v rovu, a ker je zadelan rovi, ne more nihče notri in tako se ne ve, ali so vsi mrtvi ali ne, in zato vlada med svojci velikanska razburjenost. Pok eksplozije je bil tako silen, da se je vsa okolica pretresla in da se je čul pok več milj daleč na okrog.

Ali je katolicizem v propadanju? Neki protestantski raziskovalec, katerega je zanimal razvoj in napredek katoliške cerkve, je zabeležil o množini katoličanov v raznih stoletjih naslednje številke: V 1. stoletju 500 000 katoličanov, v 2. 2 milijona, v 3. 5 milijonov, v 4. 10 milijonov, v 5. 15 milijonov, v 6. 20 milijonov, v 7. 25 milijonov, v 8. 30 milijonov, v 9. 40 milijonov, v 10. 56 milijonov, v 11. 70 milijonov, v 12. 80 milijonov, v 13. 85 milijonov, v 14. 86 milijonov, v 15. 100 milijonov, v 16. 125 milijonov, v 17. 150 milijonov, v 18. 250 milijonov, v 19. 260 milijonov. Iz ravnokar navedenih števk je najlažje razvideti, da je katoliška cerkev najlepše in najvapešnejše napredovala baš v onih stoletjih, v katerih so jo najhujše preganjali.

Grozna nesreča na jezernu. Na jezernu blizu Chicago se je 15. m. m. zvečer odpeljalo devet ljudi, da bi se nekoliko ohladili od silne vročine. Ko so se vozili že nekaj ur sem in tja, je nenadoma potegnala

sapa, ki se je s toliko silo uprla v jadra, da se je jahta prevrnila po strani. Vseh sedem oseb, ki so se tedaj nahajale na krovu, je padlo v vodo, dve osebi sta bili v tistem trenutku v spodnjem delu jahte in sta zato utonili takoj, ko je voda pridrla v notranje prostore. Ostalih sedem oseb se je rešilo, potem ko so se morali celo noč boriti s silami viharja.

Najnovejša tlakovanja. V New Yorku bodo tlakovali eno ulico z jeklom.

Čebele umorile konja. Pri Budjejevicah so na deško-gornji avstrijski meji napadli roji čebel konja, last zdravnika dr. Spitzbergerja. Čebele so konja tako opikale, da sta konja poginila.

Kongres čeških turistov se vrši jutri v Taboru na Češkem.

Narodno gospodarstvo.

Bistvo in pomen kulturne tehnike.

(Sestavil Fr. P.)
(Konec.)
Kakšne izvanredne zaklade za poljedelsko produkcijo da vodi s seboj tekoča voda in da je ta silno pripravna, iznemoglo in nerodovito zemljo zopet orodovititi, razvidimo iz vodnih preiskav. Tako n. prim. je imela reka Varo, ki dela mejo mej Laško in Francosko, leta 1865 povprek v kubičnem metru 3577 gr. blata in je znesil Varo 11 milijonov met. stotov blata in poleg tega še 792 000 met. stotov stopljenih snovij s svojim valovjem v morje.

Leta 1876 je izvršil Boussingault analizo vode, zajete iz reke Seine, ko je bila ravno povodenj; preračunal je, da je speljala Seine pri konsumpciji 1861 kub. met. vode v sekundi za časa povodnji od 16. februarja do 10. aprila 1876, 761 659 kg. amonijaka in 22,239.131 kg. fosforne kisline v morje.

Po preiskavah kemikov Springa in Trošta odnaša reka Maas vsako leto mimo mesta Lüttich na Nemškem sledeče množine: organskih snovij 2,844 354 kg., suspendiranih rudninskih snovij 238,191.417 kg., raztopljenih snovij 1 081,884 322 kg., apna itd. 614,074 483 kg.

Brezkonečna masa trdnih snovij iz same Maase bi lahko 100 ha. zemlje pokrila 1 m. visoko z najrodovitnejšo zemljo. Ako pride nemo k tem masam še odpadke mest in zemljo, ki jo proči odnaša voda, potem na eni strani lahko umevamo, zakaj so bile nekatere dežele po cele veke na tako visoki kulturni stopinji, dokler so namreč modro izrabljale orodovitostjo silo tekoče vode, na drugi strani pa nam šine na misel, da ni posebno ekonomsko, ako izdajamo vsako leto stotisoče za umetna gnojila, pri tem pa pustimo, da nam odnaša voda izpred nosa neizmerne bogatije najboljših gnojil.

Ravno tako kakor osvetojuči in gnojilni učinek tekoče vode bi se dala izvrstno porabiti njena živa moč, ki spava v njej. Veliko premalo so umeli doslej kmetovalci, ki imajo vendar kot mejaši prvo pravico do svojih voda pod milim Bogom, ti kmetovalci si niso znali preskrbeti dovolj vode za svoje namene, da bi porabili, kakor delajo obrtniki, živo moč vode za raznovrstne poljedelske stroje in drago parno moč rabili le tedaj, kadar vode ni dobili.

Pravico do vode bi si smeli dati vzeti toliko manj, ker je živa vodna moč bistveno sredstvo za pocenitev produkcije, posebno ako se posreči pridobiti si v elektriki absolutno varno sredstvo za pridobivanje razsvetljave, kakor tudi za vsa gospodarska dela. Pri hitrem širjenju elektrike in pri veliki koristi, ki jo daje elektromotor nasproti drugim gonilom, ne dvomimo več, da se bode elektrika prej ali slej tudi v velikih in manjših gospodarstvih mnogostransko rabila. Zato je tudi naloga kulturne tehnike, da paznim okom zasleduje napredovanje elektrotehnike, o njeni uporabi pri poljedelstvu, in da oživi ta napredek s tem, da kaže na ceno naravno moč tekoče vode in na njeno porabo za proizvodnjo elektrike.

Kjer pa industrijske tvornice na vodi ali pomanjkanju dobrih vodnih zakonov dela zboljševanju kmetijstva največje težave, tam je zopet kulturni tehnik, ki ima delovati na to, da se odstrani pomanjkljivosti, ki so na potu povzdigi poljedelstva, in da se spremeni obstoječe vodno pravo. Kajti le pravična je zahteva, da se ima porabno pravo do tekoče vode tako uravnati, da bo ta služila na enak način plovbarstvu, trgovini, industriji in poljedelstvu, ki ima pa stati na prvem mestu.

Ko se ta naša zahteva enkrat pripozna, potem se bode našla tudi sredstva in pota, da se dosežanje hibe odstrani; ali se pa morda ne bo posrečilo našemu ljudstvu pod avstrijskim žezlom to, kar se je italijanskemu ljudstvu, čegar vodno gospodarstvo je že iz davnih časov veljalo v mnogih ozirih kot vzgledno?

V dosežanju kratkem razmotrivanju o bistvu kulturne tehnike upam, da sem pokazal, da je to samostojna znanstvena stroka, ki skuša izkoristiti nauke poljedelstva in gozdarstva in narodnega gospodarstva, zemljemerstva (geodezije) in zakonodajstva, stavbene tehnike in stavbene tehnike potov si

cer res v prvi vrsti v interesu kmetijstva, vendar pa tudi v splošnem narodno gospodarskem interesu

Naravno je, da se mora taka mlada znanost, kakor je kulturna tehnika, še v mnogih ozirih očiščiti in izpolniti. Lastna raziskavanja na tem polju morajo skrbeti za nadaljni razvoj kulturne tehnike in s tem bo postala ona prav za prav še le samostojna znanstvena stroka, ki ne bo samo kritično sestavljala znanstvenih rezultatov drugih disciplin, ampak bo samostojno raziskavajoča korakala do nadaljnjega razvoja.

Pogoji za pošiljanje zavojev na Rusko.

C. kr. trgovinsko ministrstvo poroča trgovski in obrtniški zbormici v Ljubljani, da se v zadnjem času množe slučaj, da zavračajo ruski mejni izmenjevalni uradi zavaje, ker niso zadosti zaviti ali ker ni izjava o vsebini carinske izjave v redu sestavljena. Zategadelj se opozarja, da se morajo zavoji v Rusijo pošiljati praviloma v trdnih lesenih zabojih, v platnu, v povošenem platnu ali v usnju. Zavoje, ovite s trdim ali močnim papirjem, je le tedaj dovoljeno poslati, če njih teža ne presega 2 kg. in če so naslovljeni na železniške postaje ali kraje v bližini železniških postaj. Zavoji morajo zaradi varnosti vsebine biti zapечатeni z zadostnim številom pečatov iz trdega voska ali iz svinca. Vsebinske carinske izjave mora obsegati surovo težo pošiljave in čisto težo posamezne vrste blaga ter skupno vrednost vsebine in vrednost vsakega posameznega predmeta v denarni veljavi oddajne dežele in v ruski veljavi (1 rubelj = 2 K 54 h). C. k. poštni uradi imajo strogo gledati na te predpise in vsako pošiljatev zavrniti, ki ne vstreza docela predpisanim pogojem.

Dobavni razpis.

C. in kr. vojno ministrstvo namerava po javni konkurenci zagotoviti različne oblačilne in opravne predmete. Med temi so: podloge in ovrtniki iz kožuševine, vse pritlikline za vojaške klobuke, čelade in čake, zaponke, gumbi in razni znaki iz kovine, usnjene in volnene rokavice, kuhalne in jedilne priprave, žebliji, podkve, ostroge, stremena, lopate, kolčki za šotore in privezovanje konj, vedra za vodo, spodnje hlače iz volnene tkanine itd. Ponudbe je vpsolati neposredno vložnemu zapisniku vojnega ministrstva in sicer najkasneje do 15. oktobra t. l. 12. ure popoldne. Ponudbeni vzorci, dobavni razglas in natančni zaznamki predmetov, katere je dobaviti, so tudi v pisarni trgovske in obrtniške zbornice v Ljubljani na ogled. Razglas se s celo vsebino objavi v „Laibacher Zeitung“ in v „Slov. Narodu“ dne 20. avgusta t. l.

Društva.

Vipavski dijaki prirede v petek dne 15. avgusta 1902. ob 5. uri popoldne na dvorišču g. Petrovičiča (pri Uršiču) veselico na korist pesnika Ketteja nagrobnemu spomeniku ter družbi sv. Cirila in Metode. Šodeluje sl. tamburaško društvo „Danica“ iz Sturije. Vspored: 1. H. Vogrič: „Hrvatski dan“, koračnica; za tamb. zbor. 2. Zajc: „Djačka pjesma“, za moški zbor. 3. Borštnik: „Ponesrečena glavna skušnja“, burka v 1. dej. 4. a) Mašek: „Strunam“, za moški zbor. b) Nedvč: „Mili kraj“, za moški zbor. 5. H. Vogrič: „Venec slov. narodnih pesmi“, za tamburaški zbor. 6. Silvester: „Bota Njerga“, burkica v jednom dejanju. 7. H. Vogrič: „Spomin na Zagreb“, za tamburaški zbor. 8. Klaič: „Svračanje“, za moški zbor. 9. Silvester: „Čevljan in krojač“, šaljivi prizor. Po veselici prosta zabava. Cene prostorom: Sedeži od I.—IV. vrste po 2 kroni, od IV.—VII. vrste po kron 1.20. Ostali sedeži po 80 vin., stojšča po 60 vin. Ker se čisti dobiček porabi v tako vzvišena namena — se radodarnosti ne stavi nikakih mej. K najobilnejši vdeležbi uljudno vabijo vipavski dijaki. V slučaju neugodnega vremena vrši se veselica v prostorni dvorani.

Darovi.

Za zavod sv. Nikolaja v Trstu. Gospa Marija Skrinjar iz Trsta nam piše:

Velemenjeni gospod urednik! Vi niti ne slutite, v kaki stiski sem bila pretečen teden. Prišli so name pravi pravcati pasji dnevi. Izplačati bi morala 2000 gld. ali pa 4000 K, a blagajna je bila popolnoma prazna. Kaj početi? V tej hudi stiski sem se obrnila do častite Juhovščine, naj mi pomaga iz zadrege. Res moja prošnja ni bila zaman. Častita Juhovščina se je odzvala jako častno. Pokazal je, da pozna pravi namen zavoda, ter da zna upoštevati naš trud in našo žrtv. Čast in hvala jej!!

Dosedaj so darovali sledeči č. gg.: Martin Narobe, župnik v Zepogah pri Smledniku, 4 K; Jakob Ogrizek, kaplan, in Fran Zbašnik, župnik v Hinjah pri Žužemberku, vsak po 2 K; Ivan Kukimič, kan. na Reki, 4 K; Fran Laksmaier, župnik pri Sv. Joštu pri Vrhniki, 2 K; Grodnanski, župnik, 5 K; Josip Novak, župnik, Povir pri Sežani, 5 K;

Leopold Pečenko, kaplan v Kanalu, 5 kron; Stefan Jenko, vikar v Podgrnjah pri Ilirski Bistrici z geslom, da bi Bog obudil obilo usmiljenih src, 4 K 96 h; Anton Kjuder, župnik v Barkovljah pri Trstu z geslom: Za stiske in zadrege zavoda sv. Nikolaja, 3 K; dobri gospod Slavec, kateri nas vedno podpira, župnik v Repentabru, 5 K; Franc Vrhovšek, župnik v Svibnem pri Rače, 2 K; Mihael Sobar, župnik v Sočergi (Istra) 10 K; z geslom: Bog in pogum! Udani častilec sv. Cirila in Metode, Andrej Znidaršič, vikar v Gradnem pri Krmini, z vzklikom: Očaral je Vaš pogum Slovenke! Pomagaj Bog! 3 K; Anton Jug, vikar v Sovodnjah, 7 K, in J. M. 5 K; J. Leban, kurat na Libušnjem, 10 K; Fran Andrejak, Banjaloka na Kranjskem, 1 K; premilostljivi škof Flapp v Počredu 5 K; Fran Krek, župnik v Vranji peči pri Kamni, 3 K; A. Jemec, župnik v Podlipi pri Vrhniki 4 K; Janko Trašov, o. kr. vojni duhovnik v Radgoni 12 K z vzklikom: Pomoži Vas Bože in sv. Nikola; Kovor R., Tržič (Kranjsko) 3 K; Fran Sedej, župnik stolne cerkve v Gorici 4 K; Kovačič Ivan, vikarij, Stržišče na Tolminskem 3 K; Gregor Jakelj, župnik pri Sv. Jakobu ob Savi 2 K; Jurij Dolžan, Vodice (Istra) 6 K; Josip Vidmar, župnik v Zireh 6 K; Andrej Poljsak, Sv. Tomaž 2 K; Marinič Fran, župnik Kojško 2 K; O. Jamnik v Sorici 3 K; Ryšlaviy Fran, župnik na Munah (Istra) 2 K; Miha Kotnik, Voglje pri Sv. Jurju v Kranju, 5 K 10 h; Ivan Kodre, župnik, Sv. Križ (Vipava), 4 K; Jurij Karlin, kapelan, Vrhnika, z vzklikom: Bog živi Vaše šlovekoljubno in požrtvovalno delo, 5 K; Ivan Koruza, župnik, 5 K; Mijo Laginja, župnik-dekan, Klane Istra, 2 kroni; J. Omers, župnik v Sežani, Dr. Josip Lesar, Ljubljana 2 K, Matija Jeriha, kanonik v Novem mestu 2 K, Ivan Wolf, kurat v Gorici 10 K, G. Pavletič, župnik v Mirnu pri Gorici 5 K, Josip Lavrič, župnik v Logatcu 2 K, Ivan Abram, župnik Črnom vrhu nad Idrijo 5 K, Valentin Kragelj, župnik v Podbrdem 5 K, Josip Zakotnik v St. Vidu nad Ljubljano z vzklikom: Bog obudi veliko dobrotnikov prezasluznemu zavodu 5 K, Koritnik, Bloke pri Postojni 5 K, Ludvik Skufca, župnik v Krškem 2 K, Josip Jaklič, kanonik v Novem mestu 2 K, in kanonik Franc Povše, tudi v Novem mestu 2 K, Josip Golja, župnik v Kožbani Dolenje v Brdih 4 K, dr. Anton Nanutti v Gorici 10 K, Vinko Zamlić v Volovskem 3 K, Ludvik Kumar, župnik v Bljani (Goriško) 4 K, Francišek Kranjec, župnik pri Ajdovščini 3 K z vzklikom: Za sedaj toliko, drugič pa več, Janez Molj, župnik v Stranjah z vzklikom: Bog blagoslovi! 10 K, Sila Matija, dekan v Tomaju na Krasu 5 K, Fran Kosec, župnik v Katinari 5 K, Josip Verčan, župnik in Ignac Zupanc, kapelan v Predoljih pri Kranju 7 K, Josip Zelnik, župnik v Cemšeniku (Kranjsko) 3 K, pesnik Simon Gregorič, Gradišče pri Renčah že zopet 10 kron, Anton Munih, občinski tajnik v Marzagah 3 K z vzklikom: Doznan sem, da se nahajate v stiski, pa pomagam po svoji moči, Andrej Siraj, kapelan, St. Janž (Dolensko) 5 K, Anton Jerič, kaplan v Brezovici pri Ljubljani 2 K, Fran Ausec, župnik pri St. Jurju pod Kumom 4 K z vzklikom: Bog blagoslovi! Mihael Arko, dekan v Idriji 5 K, Ivan Teran v Ljubnem 1 K 70 v., Josip Jereb, župnik v pokouju v Ljubljani 4 K, Kalan Ivan, stolni vikar v Ljubljani 20 K, županstvo v Sanjelu na Krasu 10 K, župnik Dražgošah z vzklikom: Še malo priloži v dosego prekrist namena 3 K, g. Hrovatin, župnik pri Sv. Jakobu v Trstu 10 K gosp. Macarol, kaplan pri Sv. Jakobu v Trstu 2 K, hranilnica v Gorjah pri Biedu 10 K, G. Gregorič, trgovec v Trstu posnemaje č. g. duhovnike 4 K.

Šrna hvala vsem in Bog daj še obilo posnemovalcev!

Telefonska in brzojavna poročila.

Dunaj, 9. avg. (C. B.) Neko 80-letno trafikantinja v okraju Rudolfheim so dobili danes zjutraj v stanovanju blizu prodajalnice umorjeno. Vzeta jej je bila vsa gotovina. Roparskega umora je sumljiv neki 21letni človek, ki ga marljivo zasledujejo.

Temešvar, 9. avg. Zaprli so učitelja Romulescu, ki je s ponarejenim pečatnikom izdeloval potne liste trgovcem z deklicami.

Praga, 9. avg. Poslanec dr. Engel bode tekot tekočega meseca sklical češki narodni svet.

Umrlj so:

7. avgusta. Oskar Muhrmayer, sladničarjev sin, 1 mes., sv. Petra cesta 38, Euteris cat. aut. — Marjeta Kalan, delavčeva vdova, 72 let, Poljanska cesta 68, vodenica.

V bolnišnici:

6. avgusta. Ludovik Abranovič, odvetni uradnik, 42 let, Apoplexia cerebri hemipleg.

7. avgusta. Ivan Polak, kajzar, 79 let, naduha in ostarelost.

Meteorologično poročilo.

Višina nad morjem 506.2 m, srednji zračni tlak 736.0 mm

Dan	Čas opazovanja	Stanje barometra v mm.	Temperatura po Celsiusu	Vetrovi	Nebo	Padačina v 24 urah v mm.
8.	9. zveč.	733.6	20.8	sr. avzh.	jasno	0.8
9.	7. zjut.	733.1	18.0	sl. avzh.	pol. oblak.	
8.	2. popol.	735.7	16.2	sr. azah	nevihta.	

Srednja včerašnja temperatura 21.5°, normale: 19.4°

Dunajska borza

dne 8. avgusta.

Skupni državni dolg v notah	101.90
Skupni državni dolg v srebru	101.80
Avstrijska zlata renta 4%	121.55
Avstrijska kronska renta 4%	99.90
Ogerska zlata renta 4%	13.30
Ogerska kronska renta 4%	98.—
Avstro-ogerske bančne delnice, 600 gld.	1596.—
Kreditne delnice, 160 gld.	687.75
Londonska vista	239.77 1/2
Nemški drž. bankovci za 100 m. nem. drž. velj.	117.05
20 mark	23.42
20 frankov (napoleonov)	19.06
Italijanski bankovci	94.20
C. kr. cekini	11.26

Zitne cene

dne 8. avgusta 1902.

(Termin.)

Na dunajski borzi:

Za 50 kilogramov.

Pšenica za jesen	7.01	7.02
Rž za spomlad	7.34	7.35
" " jesen	6.12	6.14
" " spomlad	6.40	6.42
Koruza za juli-avgust	5.30	5.32
" " sept.-oktober	5.40	5.41
Jves za jesen	5.70	5.71

Na budimpeštanski borzi:

Pšenica za oktober	6.70	6.71
Pšenica za april	7.04	7.05
Rž za oktober	5.78	5.80
Rž za april	6.05	6.06
Jves za oktober	5.40	5.41
" " april	5.67	5.68
Koruza za avgust	4.92	4.93
Koruza za maj (1903)	5.12	5.13

(Efektiv.)

Dunajski trg.

Pšenica hanaška	7.45	7.85
" " južne zel.	—	—
Rž	6.25	6.60
čemen	—	—
" " ob Tisi	—	—
Koruza ogerska	5.35	5.50
Cinkvanti	6.45	6.40
Jves srednji	7.40	7.55
Fišol	7.25	10.—

Zahvala in naznanilo.

Prisrčno se zahvaljujem za dosedanja obisk, priporočam tudi svojo

ново reslavrucijo

„Merkur“

v „Katoliškem domu“ (Turjaški trg), kjer bode izborna postrežba gledé pijače in jedil.

Cena pijače razvidna je iz lepakov.

Z najodličnejšim spoštovanjem

930 (3—2)

Rus.

Katoliška Tiskarna

priporoča raznovrstne

vizitnice

po niski ceni.

Priznana najboljša

oljnate barve

zmlete z naglo sušilnim firnežem na najnovejših strojih, prekašajo vsako konkurenco po finosti, ki omogočajo z jako majhno množino po-barvati veliko površino, razpošilja po niskih cenah

Adolf Hauptmann

v Ljubljani, 770 13

tovarna oljnatih barv, firneža, laka in steklarskega kleja.

Ilustrovan cenik se brezplačno na razpolago.

Kavarna in restavracija v Švicariji.

Danes v soboto zvečer

KONCERT

slavnoznanе ogrske kapele
Forma Toni.

Začetek koncerta ob 8. uri zvečer.

Jutri, v nedeljo

3 KONCERTI

iste družbe in sicer ob 8 uri zjutraj,
4 popoldne in 8 uri zvečer.

Vstopnina prosta.

K obilni udeležbi vabi

Fric Novak
restavrat.

Hiša na prodaj!

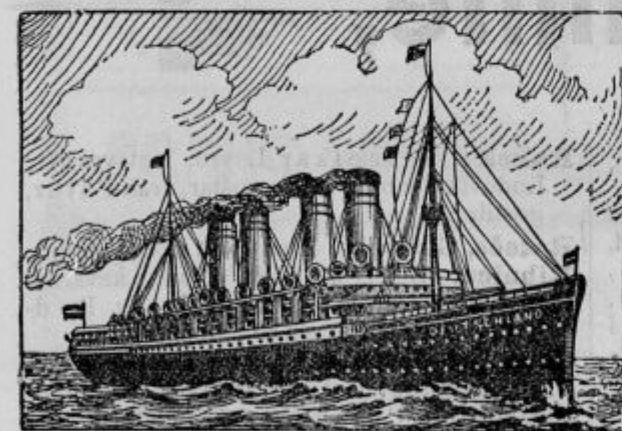
V Kranju, 30 korakov od glavne cerkve,
na glavnem trgu, se prodaja iz proste roke,
v dobrem stanu, preširini leti novo z dana.
Več se poizve pri upravnistvu „Slovenca“.
929 (5-8)

Stoletna pratika dvajsetega stoletja

1901 — 2000

z načelno podobo
v barvah in jako
zanimivo, podučno
in koristno vsebino.
Sestavil doktor
Gregorij Pečjak.

Stane v „Prodajalnici
katol. tiskovnega dru-
štva (H. Ničman)“ v
Ljubljani, mehko ve-
zana 1 K 30 h, v pol-
platnu 1 K 80 h, v pol-
usnji 2 K. Po pošti
20 h več.

Največje, najhitreje ter najvarneje vrste
velikanskih parnikov, ki vozijo v

AMERIKO.

Hamburg - New York le 6 dni.

Vožne karte po najnižjih cenah za vse
razrede prodaja ter daje pojasnila točno
in brezplačno oblastveno potrjena

agentura Hamburg - Ameriške Linije,

v Ljubljani, Marijin trg št. 1,
nasproti frančiškanski cerkvi

Proda se:

Veliko lepih parcel (stavbišč)
v Ljubljani (mestni pomeij) po
2 1/2, 3, 4, 6, 8 in več kron
kvadratni meter. 915 6-2

Več pové c. kr. koncesijo-
nirani bureau za realitetni pro-
met: *J. N. Plautz v Ljubljani*
(Rimska cesta št. 24.)

Kulantna izvršitev naročil.

V vročem letnem času

je priporočati dobro in ugajajočo

osveževalno in mizno pijačo

priljavno za primešanje vinu, konjaku ali sadnim
sokovom, za to opozarjamo na

MATTONIJEV
GISSHÜBLER
naravna
alkalična kislina

Ta pijača vpliva ohladično in oživa oče, vabuja
slast do jeji, pospešuje prebavljenje. Po letu je
ta pijača pravo krepiło (VIII.) 17-31

Stolpne ure

izdelujem nove in poprav-
ljam stare. Prečast. cerkv.
predstojništvom se priporo-
čam za obilna naročila.

Matija Lenard

izdelovalec stolpnih ur, Šmartno pri Kranju.

„Katoliška Bukvarna“ v Ljubljani

priporoča:

Kratek poduk

o sv. zakonu.

Za slov. zaročence in zakonske
sestavil

Jan. Zabukovec, župnik.

Cena trdovezani knjigi 70 v, po pošti
10 vinarjev več.

Dr. Valentin Krisper in dr. Fran Tominšek

naznanjata, da sta premestila svojo

odvetniško pisarno

v hišo st. 8 Sodnijskih ulic nasproti novi justični
palači.

V Ljubljani, dne 9. avgusta 1902.

942 3-1

Št. 9335.

Razpis.

988 2-1

Na Kranjski kmetijski šoli na Grmu pri Novem mestu z dvoletnim po-
učevanjem in slovenskim učnim jezikom je izpraznjenih sedem deželnih ustanov za
prihodnje šolsko leto 1902/1903, katero se prične 4. novembra 1902.

Pravico do teh ustanov imajo sinovi kranjskih kmetovalcev in vinogradnikov,
ki so vsaj 16 let stari, čvrstega zdravja in so z dobrim uspehom dovršili ljudsko šolo.
Prednost imajo taki kmetijski sinovi, od katerih je upati, da se bodo potem na svojem
domu s kmetijstvom, vino- in sadjerejo pečali.

Učenci z ustanovami dobivajo brezplačno hrano, stanovanje in pouk v šoli;
obleko pa si morajo sami preskrbovati.

1. V šolo se sprejmejo tudi: Plačujoči učenci, kateri plačujejo po 60 h na dan
za hrano in stanovanje in pa 40 K šolnine na leto in

2. eksternisti, ki zunaj šole stanujejo in plačujejo šolnino.

Lastnoročno pisane slovenske prošnje, ki morajo biti kolekovane s kolekom 1 K,
se imajo do 16. septembra 1902 izročiti vodstvu „Kranjske kmetijske šole“ na Grmu
pri Novem mestu.

Prošujam je priložiti rojstni list, spričevalo dovršene ljudske ali
srednje šole, zdravniško potrjilo o čvrstem telesu in trdnem zdravju in
župnijsko spričevalo o lepem vedenju.

Vsak učenec se mora podvreči vsprejemnemu izpitu, ki se raztega na slovenski
jezik in priprosto računstvo, in od uspeha tega izpita je odvisno, ali se dotičnik v šolo
sploh sprejme.

Prošnjam za sprejem proti plačilu je priložiti reverz ali obvezno pismo starišev,
oziroma varuha zaradi vzdrževanja učenca.

Učenci, kateri ljudsko šolo z dobrim vspehom dovršé, imajo pri vojaščini pogojno
pravico do le dveletne prezentne službe. Ako namreč svoji vojaški dolžnosti brez graje
skozi dve leti zadostijo ter dokažejo, da se bodo po izstopu prezentne službe na lastnem
ali pa na svojih starišev gospodarstvu kmetijstvu posvetili, zamorejo na podlagi odredbe
vis. c. kr. vojniškega ministerstva z dne 22. julija 1895, št. 4643, proti koncu drugega
leta za odpust tretjega leta prositi.

Od deželnega odbora kranjskega,
v Ljubljani, dne 2. avgusta 1902.

Pisarna

c. kr. notarja

DR. FRAN VOK-A

nahaja se sedaj na Miklo-
šičevi cesti št. 24 v hiši
drja Krisper-ja pri novi
sodnijski palači.

939 4-2

Pri podiranju starega gimnazijskega poslopja

prodaja se različni stavbeni
materijal kakor: zidarska in
strešna opeka, opeka za tlak,
kamenje in kamenitne plošče,
lesovje izpodstrešja, okna in
vrata i. t. d.

944 3-1

Prodaja se na lici mesta.

DR. JANKO BREJC

je otvoril svojo

odvetniško pisarno

v Ljubljani na Dunajski cesti št. 19 (Med-
jatova hiša).

872 6-6

Kje bodeš kupil mlatilnico, gepelj in čistilnico? (Pajkl.)

V zalogi pri **Fran Zemanu v Ljubljani**
na Poljanski cesti pri „Korenu“

kjer se dobé najbolj zanesljivi stroji vsake vrste, kakor tudi trombe, cevi in posamezni deli za stroje najceneje.

908 3-2

Janez Jax in sin

Ljubljana, Dunajska cesta 17

priporočata:

šivalne stroje,
kolesa,
glasbene stroje,
pisalne stroje,
blagajne varne pred ognjem,
zastopstvo F. Wertheim in Co. Dunaj.

810 (6-4)

Lafinska maša v čast sv. Antona Pad.

Zložil **P. Angelik Hribar** v spomin 25 letnice Cecilijinega društva ljubljanskega. Partitura in 4 glasovi (sopran, alt, tenor in bas) veljajo 2 K. Dobé se pri fratr Petru Rešeta v frančiškanskem samostanu v Ljubljani.

934 (5-3)

Iz proste roke se prodaja

enonadstropna

št. 95 v Škofji Loki. Hiša je pripravna za kupčijski obrt in je blizu treh cerkva. — Ponudbe do 20. t. m. 937 (3-2) Izvé se več pri lastnici v Škofji Loki.

Za ličenje kositernih predmetov, bronzovo imitacijo, broniranje, kipov iz mavca, broniranje ograj pri stopnicah, vse v najfinjši izvršitvi, priporočata se **BRATA EBERL** v Ljubljani, Franciskanske ulice.

Vnanja naročila proti povzetju. 524 26 11-3

Eden ali dva

trgovska vajenca

zmožna slovenskega in nemškega jezika sprejmeta se takoj v trgovini z železnino pri 876 4-3

Karol Kavšeka nasl.

➤ **Schneider & Verovšek** ◀
Ljubljana.

V najem se dá

gostilna in prodajalna

s špecerijskim blagom v Prevojah št. 37. Pošta Lukovica.

Več se poizvé ravno tam pri Gašperju Kotniku. 863 3-3

Katoliška Bukvarna v Ljubljani

priporočata:

Razlaga velikega katekizma ali krščanski nauki za cerkev. Sestavljen Ant. Vetrnik, župnik na Dolu. Prvi zvezek: o veri in apostolski veroizpovedi. Broširano 2 K, s pošto 20 h več.
Drugi zvezek: poglavje o upanju in molitvi, pa poglavje o ljubezni in zapovedih. Broširano 2 K 50 h, s pošto 30 h več.
Tretji zvezek: o milosti in zakramentih. Broširano 2 K 70 h, s pošto 30 h več.

586 50-22

Trgovina z železnino „MERKUR“ PETER MAJDIČ

v Celju, Graška cesta števil. 12

priporočata svojo veliko zalogo

najboljšega železa in jekla, pločevine, žice, kakor žico za ograje, lite železnine, vsakovrstnega orodja za rokodelce, različnih žag, poljedelskega orodja in sicer orala, brane, motike, kose, srpe, grablje in strojev; vsakovrstnih ponev, ključalničarskih izdelkov ter okov za okna, vrata in pohištvo, žrebljev, vijakov in zakov, hišne in kuhinjske posode tehtnic, sesalke, meril in uteži, raznovrstnih stavbinskih potrebščin ter vsega drugega blaga za stavbe, hiše, vrte itd.

Traverze, cement, strešna lepenka, trsje za obiljanje stropov (štorje), lončene cevi, samokolnice, oprav za strelovode, ter vse v stroko železne trgovine spadajoče predmete.

➤ **Tomaževa žilindra, najboljša umetno gnojilo.** ➤

* **Bogata izber vsakovrstnih nagrobnih križev.** *

Postrežba točna.

Cene nizke.

Za šolska darila

priporočata:

Katoliška Bukvarna v Ljubljani naslednje povesti za mladino: „Ljubite svoje sovražnike“ — s podobami. „Marijina otroka“ — s podobami. „Maron, krščanski deček z Libanona“ — s podobami.
Cena broširanemu eksemplaru 40 h, kar-tonirano 60 h. — Dobé se tudi v finejših vezih po raznih cenah.

Tovarna pečij in raznih
prstenih izdelkov

Alojzij Večaj

Ljubljana, Trnovo, Opekarska
cesta, Veliki stradon št. 9

priporočata slav. občinstvu in pred. duhovščini svojo veliko zalogo barvanih prstenih

pečij in štedilnih ognjišč

kot: rujavih, zelenih, belih, modrih, sivih, rumenih itd., kar najbolj trpežnih in po modernih modelih izdelanih. Cene nizke. 36 52-31

➤ **Lasni izdelek.**
Ceniki franko in brezplačno.

Hoteli, kavarne in gostilne,

ki so naročene na „Slovenca“:

Belca pri Dovjem: Potočnik Fr., gostilna.
Begunje nad Cirknico: Bonač Anton, Svirgelj Anton, gostilni.

Bled Gostilna Wester.

Boh. Bela: Mužan Valentin, Zupan Iv. in Ropret Jera, gostilne.

Boh. Bistrica: Arh Franc in Mencinger J., gostilni.

Borovnica: Fortuna Val. in Kobi Anton, gostilni, Fran Svirgelj, gostilna (Breg). Lebez Ivan, gostilna.

Brezje, Gorenjsko: Finžgar Jos. in Gabrieljčič Ant., gostilni. Lavrenčič Pavl, gostilna „pri Rozmanu“.

Brod pod sm. goro: Bitenc Jož., gostilna.

Celje: „Narodni dom“ (Fr. Lajovic).

Cirknica, Notr.: Korčič Ivan in Meden Miroslav, gostilni, Anton de Schiava, restavracija.

Črnivec pri Radoljici: Kocijančič Fr., gostilna.

Črnomelj Franc Jerman gostilna.

Dolenja vas pri Ribnici: Mrher Ign., gostilna.

Dunaj: Café „Goldene Kugel“ IV. okraj, Café „Mozart“, III. okraj, in „Arcaden-Café“, I., Universitätsstrasse, Carl Zobl's „Café Beethoven“, I., Universitätsstrasse 11.

Gorica: Kavarna Schwarz, Kavarna „Central“.

Gorje pri Bledu: Zrimc Janez, gostilna.

Grosuplje: Košak Fran, gostilna.

Gor. Otok pri Mošnjah: Brinšek Jakob, gostilna.

Horjul: Cepon Janez, gostilna.

Hrušica pri Jesenicah: Noč A., gostilna.

Idrija: Casino „Idrija“, Kavčič Fran, kavarna, Kos Josip, gostilna.

Javornik: Noč Mihael, gostilna.

Jesenice, Gorenj.: Frjan Ivan, restavracija, Vilman Fran, Višnjak Karol, Hrovat Marija, „pri mesarju“, gostilne.

Kamnik: Friedl Ivan, hotel, Vanossi Jos., kavarna, Pet. Žerovnik pri „Sokolju“.

Kandija pri Nov. mestu: Jakše Jan. in Zorc J., gostilni.

Kostanjevica: Zalokarjeva gostilna.

Kozarišče pri Staremtrgu: Planecki Jan, gostilna.

Kranj: Kavarni Jäger in Kreuzberger, Fran Sumi in Golob Mat., gostilni. Sajovic Fr. hotel „Nova pošta“. Hotel „Stara pošta“.

Ljubljana: Kavarne: „Austria“, „Europa“, „Valvasor“, „Casino“, „Eggia“, Ivan Lekan, „Mercur“, Jos. Kramar, Ant. Albert; hoteli: „Prislonu“, „Lloyd“, Iv. Grajžar, južnikolodvor; pivarne: Lorbek, Auer, Hafner; gostilne: „Novi svet“, Marije Terezije cesta, „Prilinskem kamnu“, Sv. Petra cesta, „Pri zvezdi“, Cesarja Jožefa trg, „Pri roži“, Židovske ulice, „Pri zlati ribi“, Špitalske ulice, „Pri Stefanu“, Franciskanske ulice, „Kotoliški dom“, Turjaški trg, „Kotoliški dom“, Komenskega ulice, Delavsko konsumno društvo, Eliz. Jurkovič („pri Kolovratarju“) Pred škofijo, „Pri križu“, Rimska cesta, Marija Barborič, Sv. Petra nasip št. 5, Fr. Krvarič („pri Figočevu“), Dunajska cesta, Mar. Ahlin,

Karlovska cesta števil. 28, Alojzij Zajc, Rimska cesta št. 4, „Pri Kamenčanu“, Karlovska cesta št. 4, gostilna Dach, Florijanske ulice št. 33, M. Škof, Rečne ulice št. 8, Ivana Susteršič, Sv. Petra cesta št. 15, Ivan Cinkole, Kopitarjeve ulice števil. 4, gostilna „pri Jurju“, Poljanska cesta, Lovro Česnovar („pri starem Tišlerju“), Kolodvorske ulice, gostilna Blumauer, Kolodvorske ulice, Andrej Cerne, Hilšerjeve ulice št. 14, Jakob Zabukovec, Breg, Josip Boštijančič („pri Pepetu“), Kolodvor. ulice, Ant. Kocmur, Poljanska cesta št. 9, Jos. Dermastja („pri Kamnarju“), Vodmat, Zaloška cesta št. 3, Terezija Omeje, Karlovska cesta št. 32, Marija Stele („pri bsem konjičku“), Poljanska cesta števil. 26, Rudolf Tenente, Gradaške ulice št. 10, Ana Cuzak, Poljanska cesta št. 48, „Narodna kavarna“, „Pri avstrijskem carju“, Rezika Kralj sv. Jakoba trg, Peršin Matija na Rožniku, Kenda Ivan, Židovska steza 4, Vospernik, Gospodske ulice, Frč Novak, restavracija v „Svicariji“.

Medvode: Jerala Alojzij in Zweiner Ivan, gostilni.

Milno pri Bledu: Doktorič Marija, gost.

Novomesto: Kavarna Danisch.

Ortenek: J. B. Kosler, restavracija.

Podnart: Pogačnik Marija, Javor Terezija, gostilni.

Premškovo p. Kranju: Jak. Gorjanc in Jakob Dolinar, gostilni.

Pulj (Pola): Café Miramare.

Radoljica: Hirschmann Ign., gostilna.

Rakek: Sebenikar Lovro, restavracija, Ludovik Šebar, c.kr. poštar, Ivan Fatur, gostilni.

Rateče, Gorenjsko: Ivan Petrič, gostilna.

Ribnica, Dol.: Lovšin Ivan, kavarna, Podboj Jos. in Zadnik J., Fr. Podboj, Andrej Podboj, gostilne.

Sava pri Jesenicah: Arh Jan., gostilna.

Slov. gradec: Günther Avg., gostilna.

Smlednik: Oblak Primož, gostilna.

Sodražica: Drobnič Jurij, gostilna.

Stanežiče pri Ljubljani: Josip Teršan, gostilna.

Stara Loka: Jelovčan Marija, gostilna.

Stožice pri Ljubljani: Pečnik Jan. („pri Urbančku“), gostilna.

Struge pri Dobropolju: Salokar K., gostil.

Sreje na Koroškem: Falle V., gostilna.

Sv. Jakob v Rožni dolini, Kor.: Mikula Jakob, gostilna v „Nar. domu“.

Sv. Križ p. Litiji: Fr. Miklavčič, gostilna.

Škofja Loka: Hafner Leopold in Hafner J., gostilni, Splichal Fr. kavarna.

Šturije pri Ajdovščini: Edvard Cigoj, Stefan Selj in Ivan Stibilj, gostilne.

Toplice, Dol.: Oskrbništvo toplic.

Travnik, Dol.: Lavrič Jan., gostilna.

Trst: Café Commercio, Café Fabris.

Tržič: Lončar Mat., Ruech K., gostilni.

Velike Lašče: Matija Hočevar, gostilna „pri pošti“.

Vipava: Lavrenčič J., gostilna. Hotel „Adria“.

Visoko pri Kranju: Okorn Jan., gostilna.

Vrhnika: Dolenc Fr. Jurca Jos. in Kočevar Franc, gostilne.

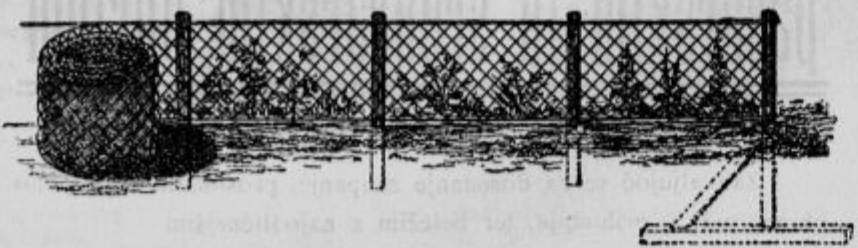
Žerovnica p. Cirknici: Marolt J., gost.

Zirovnica: Cop M., Svetina A., gostilni

KAROL ZUPANČIČ

Jurjevica pri Ribnici, Kranjsko.

izdelovatelj žilnih (dratenih) tkanin ter pletenin in trgovina s sitarskim, rešetarskim in lesenim blagom. 745 12-8

priporoča slavnemu p. n. občinstvu svoje **pletanine** in **žice**, **pletene s strojem po uzocih**, za ograjo gozdov in vrtov, za fazanerie, kur-nike, golobnjake; **mreže za presejanje** gramoza in peska. — Izdeluje in ima veliko zalogo **medene, pocinjene in železne tkanine** za stroje, mline, okna, line, kleti; **mesne sitnice**, prožne posteljne mreže (Drahtmatratzen) v raznih veli-kostih, raznovrstna sita, rešeta za tovarne in mline, kape za ogrebanje čebel, po-krivala za jedila, **razno leseno (suho) robo** itd. po najnižji ceni.

Ceniki na zahtevanje brezplačno.

Gramofon

Je najboljši in najglasnejši govorilni stroj na svetu (s trdimi ploščami.)

845 (24-11)

Avtomate

za gostilne

prodaja (tudi na obroke) do naj-večjih in najfinjših

Rudolf Weber,

urar v Ljubljani,

Start trg št. 16.

Marija Sattner,

Ljubljana, Dunajska cesta št. 19, II. stop., II. nadstr. (Medijatova hiša),

se priporoča prečastiti duhovščini za

izdelovanje cerkvenih paramentov.

Izdeluje cele ornate, kazule v vseh liturgičnih barvah, pluvijale, obhajilne burze, stole in vse za službo božjo potrebne stvari, priproste in najfineje, kakor se glasi naročilo, v svil-natem in zlatem vzenju. — Izdeluje tudi **bandera** in **baldahine** ter izvršuje vsako-vrstno **cerkveno perilo** iz pristnega platna. Vporablja samo dobro blago, cene po možnosti nizke, zagotavlja trpežno, vestno delo in hitro postrežbo. Prenovljenje starih paramentov tudi rado-voljno prevzame. 704 42

Imam večjo zalogo

VOZOV

vseh vrst. 692 6-4

Vozove izdelujem po najnovejši dunajski in pariški modi.

FRANC WISJAN, izdelovalec vozov

Ljubljana, Rimska cesta št. 11.

Prečast duhovščini in sl. občinstvu priporočam uljudno svojo kamno-seško obrt ter opozarjam, da izvršujem naročila na nagrobne spomenike, ker delujem od slej brez posredovalca, za

30% ceneje

kakor vsaka druga tvrdka. — V zalogi imam veliko število spomenikov iz črnega švedskega sianita v raznih oblikah po zelo nizki ceni.

Velepospotovanjem

Ignacij Čamernik,

kamnosek v Ljubljani, Komenskega ulice 26.

894 (12-3)

„ANDROPOGON“

(Iznajditelj P. Herrmann, Zgornja Poljskava)

je najboljša, vsa pričakovanja prekašajoča sredstvo za rast las, katero ni nikako sleparstvo ampak skozi leta z nena-vadnimi uspehi izkušena in zjamčeno neškodljiva tekočina, ki zabrani izpadanje las in odstrani prahaje.

Značilno je, da se pri pravilni rabi že čez 4 do 5 ted-nov opazi močna rast las, kakor tudi brade, in imajo novo zrasi lasje pri osivelih zopet svojo nekdanjo naravno brado. Mnogoštevilna priznanja. Cena steklenice 3 krone. Dobi se v vseh mestih in večjih krajih dežele.

Glavna zaloga in razpošiljatev v Ljubljani pri gospodu 274 (23)

Vaso Petričič-u.

V zalogi imajo tudi gg. E. Mahr in U. pl. Trnkóczy v Ljubljani, A. Rant v Kranji, in lekarna „Pri angelju“ v Novem mestu.

Preprodajalci popust.

Gričar & Mejač

uljudno naznanjata, da ostane proda-jalna do 15. septembra t. l. ob ne-deljah in praznikih zaprta.

792 (12-7)

Ferdinand Stuflesser,

podobar in izdelova-telj oltarjev.

St. Ulrich-Gröden Tirolsko,

odlikovan s papeževim častnim križcem za za-sluge pa tudi na razsta-vah v Rimu in Parizu, priporoča

kipe v vsaki velikosti, al-tarje, podobe za križev pot, itd., vse iz lesa.

Ilustrovan katalog zastonj!

G. Ferdinand Stuflesser je za tukajšjo župno cerkev napravil dva nova altara. Cena je za to hvalevredno delo primeroma nizka. Delo priporoča mojstra.

Knezoškof. župni urad Sv. Jurij nad Taborom, dne 19. aprila 1901.

Fr. Zdolšek, župnik.

Izdelal je tudi križeva pota za Jeruzalem, Betlehem, St. Pavel, Halberg, Vojsnik itd.

Testor ego infrascriptus.

Ecclesiae S. Joachimi de urbe Rector, altare et Beatae Mariae virginis simulacrum, quae pro hac eadem ecclesia dominus Ferdinandus Stuflesser de S. Ulrich-Gröden, Tyrol, ligno insculpsit, communi spectantium iudicio maxime probata, auctoritate in arte sacra excellentiam prae se ferre, eumque ego libentissime omnibus commendo.

Datum Romae, 1 Martii 1901.

810 3-2 Aloysius Pallolia, eccl. R.

Vozni red

avstrijskih državnih železnio,

veljaven od 1. junija 1902.

Prihajalni in odhajalni čas označen je v sred-njeevropskem času. Srednjeevropski čas je kraj-nemu času v Ljubljani za 2 minuti naprej.

Odhod iz Ljubljane (juž. kol.).

Ob 12. uri 24 min. po noči osebni vlak v Trbiž, Beljak, Celovec, Franzensfeste, Ljubno; čez Selz-thal v Aussee, Ischl, Gmunden, Solnograd, Lend-Gastein, Zell ob jezeru, Inomost, Bregenc, Curih, Genova, Pariz; čez Klein-Reifling v Steyr, Linc, na Dunaj via Amstetten.

Ob 7. uri 5 min. zjutraj osebni vlak v Trbiž, Beljak, Celovec, Franzensfeste, Ljubno, Dunaj; čez Selzthal v Solnograd; čez Klein-Reifling v Steyr, Linc, Budejevice, Plzen, Marijine vari, Heb, Francove vari, Karlove vari, Prago, Lipsko.

Ob 7. uri 17 min. zjutraj mešani vlak v Kočevje in v Novo mesto

Ob 11. uri 51 min. dopoldne osebni vlak v Trbiž, Pontabel, Beljak, Celovec, Ljubno, Selz-thal, Dunaj.

Ob 1. uri 5 min. popoldne mešani vlak v Kočevje in v Novo Mesto.

Ob 3. uri 56 min. popoldne osebni vlak v Trbiž, Beljak, Celovec, Franzensfeste, Ljubno; čez Selz-thal v Solnograd, Lend-Gastein, Zell ob jezeru, Inomost, Bregenc, Curih, Genova, Pariz; čez Klein-Reifling v Steyr, Linc, Budejevice, Plzen, Marijine vare, Heb, Francove vare, Karlove vare, Prago, Lipsko, Dunaj via Amstetten.

Ob 5. uri 41 min. popoldne ob nedeljah in praznikih v Podnart.

Ob 7. uri 8 min. zvečer mešani vlak v Kočevje in v Novo Mesto.

Ob 10. uri zvečer v Trbiž, Beljak.

Prihod v Ljubljano (juž. kol.)

Ob 3. uri 25 min. zjutraj osebni vlak z Dunaja via Amstetten, Solnograda, Linca, Steyra, Gmun-dena, Ischla, Aussee, Pariza Geneve, Curiha, Bregenca, Inomosta, Zella ob jezeru, Ljubnega, Celovca, Beljaka, Franzensfeste.

Ob 7. uri 12 minut zjutraj iz Beljaka.

Ob 8. uri 44 min. zjutraj mešani vlak iz Kočevja in Novega Mesta.

Ob 11. uri 16 min. dopoldne osebni vlak z Dunaja via Amstetten, Karlovih varov, Heba, Marijinih varov, Plznja, Budejevic, Solnograda, Linca, Steyra, Pariza, Geneve, Curiha, Bregenca, Inomosta, Zella ob jezeru, Lend-Gasteina, Ljub-nega, Celovca, Linca Pontabla.

Ob 2. uri 32 min. popoldne mešani vlak iz Kočevja in Novega Mesta.

Ob 4. uri 44 min. popoldne osebni vlak z Du-naja, Ljubnega, Selzthala, Beljaka, Celovca, Fran-zensfeste, Pontabla.

Ob 8. uri 35 min. zvečer mešani vlak iz Kočevja in Novega Mesta.

Ob 8. uri 38 min. zvečer ob nedeljah in praz-nikih v Podnart.

Ob 8. uri 51 min. zvečer osebni vlak z Dunaja via Amstetten in Ljubno, iz Lipskega, Prage, Francovih varov, Karlovih varov, Heba, Marijinih varov, Plznja, Budejevic, Linca, Steyra, Solno grada, Beljaka, Celovca, Pontabla.

Odhod iz Ljubljane (drž. kol.)

Ob 7. uri 28 min. zjutraj v Kamnik.
" 2. " 05 " popoldne " "
" 6. " 50 " zvečer " "
" 10. " 25 " ponoči " "
(ta vlak le ob nedeljah in praznikih).

Prihod v Ljubljano (drž. kol.)

Ob 6. uri 49 min. zjutraj iz Kamnika.
" 11. " 06 " dopoldne " "
" 6. " 10 " zvečer " "
" 9. " 55 " ponoči " "
(ta vlak le ob nedeljah in praznikih).

Lokalna železnica Ljubljana-Vrhnika.

Odhod:

Ob 7:15 zjutraj Ob 6:34 zjutraj
" 2:13 popoldne " 12:29 popoldne
" 8:10 zvečer " 7:30 zvečer

Prihod:

Uradne
in trgovske
KOVERTE
s firmo priporoča
KAT. TISKARNA
v Ljubljani.

Duhovski poslovnik,

ali navod za razno uradno poslovanje v dušnem pastirstvu in za oskrbovanje cerkvenega in nadarbinskega premoženja. — Z Mnimi obrzci in stvarnim kazalom. — Sestavi Martin Poč. — Drugi, popravljeni natis. Brožuran izvod knjige stane v „Katoliški Bukvarni“ v Ljubljani 4 krone, trdo vezan v pol-sagrinu ali celoplatnu 5 K 20 h. Po pošti 30 h več.

596 7

Naznanjam, da imam v zalogi vedno frišno in trpežno blago vsake vrste za častite gospode duhovnike.

JAKOB MIKOLIČ,

— krojaški mojster, Novo mesto, Veliki trg št. 92 —

priporoča se pred. duhovščini v izdelovanje vsakovrstne obleke, posebno talarje, površnike itd.

po najokusnejšem in najnovejšem kroju. — Izdelujem vsako, v to stroko spadajoče delo natančno po meri.

Priporočam se pred. duhovščini, da me blagovoli počastiti s cenje-nimi naročili, zagotavljam, da bodem vedno skrbel, da izročim vsako naročilo v največjo zadovoljnost prečastitih naročnikov.

Slav. p. n. občinstvu priporočam svojo dobro urejeno krojaško delavnico,

v kateri delajo najboljše delavske moči; zatorej se jamči za elegantno, lepo in moderno izvršitev naročil, kakor tudi zato, da se vsaka v moji delavnici narejena obleka lepo prilega.

Tudi slav. p. n. občinstvu naznanjam, da imam v zalogi vsake vrste moderne šote ter tudi napre-možljiv tirolski loden za haviške.

Tudi imam narejene haviške vsake velikosti za gospodin deške po nizki ceni.

Dijakom znižane cene!

Predtiskarija.

Franja Meršol

v Ljubljani, Mestni trg št. 18

priporoča svojo bogato zalogo

pričetih in izvršenih ženskih ročnih izdelkov, vsakovrstnih, jako ličnih vezenin, krojaških potrebščin ter raznega drobnega blaga — vse po zelo zmernih cenah.

Monogrami in risarije se v poljubnih barvah in slogih uvezujejo na vsakoršno blago.

Zunanja naročila se izvršujejo točno in ceno.

Predtiskarija.

Hôtel Paučić

v Novem mestu

v obližju c. kr. sodnih uradov, davkarilje, okraj. glavarstva in pošte.

Podpisani naznanjam el. občinstvu in prečast. duhovščini, da 17. avgusta t. l. otvorim svoj lastni, na novo vrenjen

„hôtel Paučić“,

v kat rem je več sob, ki so vse prenovljene in z novim pohištvo opremljene, vedno tujcem na razpolago. Točil bodem najboljša, prisna, domača dolenska vina lastnega pridelka iz slavnoznane, obsežnega vinograda „Knežije“. Skrbel bodem za najboljše vrste piva in druge dobre pijače. Cenjenim gostom hodejo vedno dobra, okusna gorka in mrzla jedila s prijazno postrežbo na razpolago, vse po najnižjih cenah!

Naročen bodem vedno na domače in tuje časopise, ter skrbel za druge ugodnosti, da zadovoljim cenjene obiskovalce.

Za mnogobrojni obisk se najljubneje priporočam

z odličnim spoštovanjem

Jakob Paučić,

lastnik.

919 (3-2)

Dobre ure cenó

s 3letnim jamstvom razpošilja tovarna ur v Mostu

HANNS KONRAD

trgovina z urami in zlatino

Most (Brux) št. 234, Češko.

Dobre rem. ure iz nikla gl. 3-75

Prave srebrne rem. ure „5-80

Pristne srebrne verižice „1-20

Budilniki iz nikla „1-95

Moja trdka je odlikovana s

s c. kr. orlom, z zlatimi in srebrnimi svetinjami in ima na

razpolago na tisoče priznanskih

pisem. — Cenik s podobami

brezplačno. 573 100-28

Angelo Aita

v Dragi pri Igu

priporoča

stavbeno in strešno, navadno, zrezano in skladno (Strangfalz- und Pressziegel)

opeko

iz lastne opekarne po najnižji ceni.

801 (6-2)

Največji in najstarejši slovanski zavod za pridobivanje vode na Avstrijskem.

Ant. Kunz,

c. in kr. dvorni zalagatelj

v Hrančicéh (Moravsko)

izdeluje

vodovode

za mesta, vasi, prista-
ve, zavode, gradove,
toplice, bolnišnice itd.

Ta trdka je izdelala kar more dokazati s pohvalnimi spričevali, vodovode že v 42 mestih, 510, občinah, na mnogih velikih posestvih in industrijskih zavodih.

Samodelni vodotežni stroji. — Najizvrstnejše vodne sesalke za kakoršnokoli daljavo. — Veterini motorji. — Samodelavna korita za napajanje živali.

Na željo izdelamo vsakovrstne projekte in proračune po lastnih državno-potrjenih inženirjih

Ceniki zastoj in franko. 849 (28-7)

Preselitev obrta.

Prečastiti duhovščini, slavnim cerkvenim predstojništvom, cerkvenim dobrotnikom in slavnemu občinstvu si usojam uljudno naznaniti, da sem se z dnem 7. avgusta t. l. preselil s svojim

pasarskim in srebrarskim obrtom

iz hiše št. 8 v hišo št. 15 na Isti Poljanski cesti.

Zahvaljujoč se za dosedanje zaupanje, prosim, da se mi isto ohrani tudi v prihodnje, ter beležim z najodličnejšim

spoštovanjem

Ivan Kregar,
pasár in srebrar.

935 2-2

Razpis službe.

928 3-2

Posojilnica v Radovljici razpisuje službo

tajnika

Začetna plača 1400 K ali po zmoglosti tudi več. Službo bode nastopiti 1. sept. t. l. Ponudbe s spričevali naj se pošiljajo

do dne 21. avgusta t. l.

na dr. J. Vilfana, odvetnika v Radovljici.

Prostovoljna razprodaja.

Posestvo gosp. Matija Dolničar v Trbovljah, to je: hiše, mlin, žaga, go-spodarska poslopja, njive, travniki in gozdi, se bode

19. in 20. avgusta od 9. ure dopoldne

naprej na lici mesta prostovoljno po kosih prodajalo.

Posestvo leži tik premogokopa v Trbovljah.

Hiše so pripravne za vsako obrt; nekatere njive in travniki pa za stavbišča.

Plačilni pogoji so ugodni

880 3-2

Resnično!

pomaga
velikansko
kot nedosežen
uničevalec
mrčesov

Kupuj pa „le v steklenicah“.

V Ljubljani pri gospodih:

480 9-8

Ivan Fabian, naslednik Anton Korbar
F. Groschl
C. C. Holzer
Ivan Jebračin

Anton Ječmínek
A. Kanc, drog.
C. Karinger
Mihael Kastner
Edmund Kavčič
Kham & Murnik

Jožef Kordin
Anton Krisper
Peter Lassnik
J. Lenček
Karol Lexander
A. Lilleg

P. Mencinger
Ivana Perdana
nasledniki
Karol Planinšek
J. C. Röger
A. Šarabon

Viktor Schiffer
M. Spreitzer
Anton Stacul
Fran Stupica
M. E. Supan
A. Sušnik

Ferd. Terdina
J. Tonich
Uradniško-konsumno-društvo

Bled: O. Wölfling, P. Homan.
Črnomelj: A. Lakner, K. Müller
B. Schweiger, A. Zure.

Draga: P. S. Turk.
Hrib: A. Bučar, Fran Kovač.
Idrija: A. Jelenec, J. Septaves.

Kamnik: Anton Pintar, Fran Subelj.
Kočevje: Fr. Loy, P. Petsche,
J. Röthel, Matija Kom, Fran Schleimer.

Kostanjevica: Alojzij Gač.
Kranj: Fr. Dolenc, Vilj. Killer,
J. Krenner, Adolf Kreuzberger.

Jan. Majdič, Karol Šavnik,
lekarnar pri sv. Trojici.

Krško: F. H. Aumana sin, R. Engelsberger.
Litija: Lebinger & Bergmann.
Lož: F. Kovač.

Mirna: Jos. Schuller.
Mokronog: J. Errath, B. Sbil
pri Skofu.

Novo mesto: Küssel & Končan,
Adolf Pauser.
Polhovi Gradec: I. A. Leben.

Postojna: K. Ceferin, Anton
Ditrich, G. Pikel.

Radeče: J. Haller, J. Trepečnik,
I. občno radeško konsumno
društvo.

Radovljica: L. Fürsager, Fri-
derik Homann, Oton Homann

Škofja Loka: E. Burdych, M.
Zigon.

Šiška: J. C. Juvančič.
Travniki: G. Bartol.

Trebnje: Jakob Petrovčič.
Trzin: Fr. Raitharek.

Velike Lašče: F. M. Doganoc.
Vipava, Vrpolje: Fr. Kobal.
Vrhnika: M. Briley.
Zagorje: R. E. Mihelčič, Jan.
Müller sen.
Žužemberk: Jakob Dereani.

Podpisana ima v zalogi najraznovrstnejše trpežno, krasno blago za bandera, baldahine, raznobarvne plašče, kazule, pluviale, dalmatike, velume, albe, koretelje, prte itd.

sploh vse, kar se rabi v cerkvi pri službi božji. — Prevzema tudi vezenje, prenovljenje stare obleke in vsa popravila. — Izdeluje ročno in pošteno po najnižji ceni bandera in vse drugo obleko.

Prečastite gospode prosim, da se blagovolé pri naročilih ozirati na domačo trdko ter ne uvažujejo tujih trdk, družtev in potujočih agentov.

Zagotavlja hitro in najpoštenejšo postrežbo in najnižjo ceno, zatrjuje, da bode hvaležna tudi za najmanjše naročilo.

Najodličnejšim spoštovanjem se priporoča 691 52 5

Ana Hofbauer,

imejteljica zaloge cerkvene obleke, orodja in posode v Ljubljani, Wolfve ulice 4.

Nakup in prodaja vsakovrstnih državnih papirjev, srečk, denarjev itd. Zavarovanja za zube pri žrebanjih, pri izžrebanju najmanjšega dobitka. — Promese za vsako žrebanje. Kulantna izvršitev naročil na borzi.

Menjarična delniška družba „MERCUR“ I., Wolfzeile 10 in 13, Dunaj, I., Strobelgasse 2.

Pojasnila v vseh gospodarskih in finančnih stvarih, potem o kursnih vrednostih vseh špekulacijskih vrednostnih papirjev in vestni nasveti za doseg kolikor je mogoče visocega obrestovanja pri popolni varnosti naloženih glavnih. 134 86